

DEBRECZENI FÜGGETLEN UJSÁG

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR: Helyben: Vidéken: Egy hóra: 1 kor. Egy hóra: 1 kor. 50 ml. Negyedévre: 3 . Negyedévre: 4 . 50 .		Feltétlen megalapító: Dr. HEGEDŰS LORÁNT. Kiadók és lapfelügyelők: HOFFMANN és KRÖNYVITZ.	Szerkesztőség és kiadóhivatal: DEBRECZEN, Piacz-utca 49. szám.
---	--	--	---

A drága pénz.

Debrecen, szept. 23.

A német birodalmi banknak hétfőn hozott hasonló határozata után előre várták, hogy az osztrák-magyar bank is fölemeli a kamatlábat, de azt hitték, hogy ez a jegybank főtanácsának szeptember 28-ára hirdett ülésén fog bekövetkezni, s hogy az emelés akkor is csak egy fél százalékig fog terjedni. A viszonyok hirtelen rosszabbodása tegnapelőtt egyszerre arra indította a bankot, — hogy szinte meglepetésszerűen összeüljön, s egyszerre egy egész százalékkal csavarjon a pénz árán.

A kamatlábemelés minden összettel be szokott következni, amikor a termés értékesítése a pénz iránt való igényeket erősen megnöveli. Rendszerint addig tart ez a magas kamatláb s a pénzpiac feszültsége, amíg a pénz a termeléstől ismét visszavándorol a forgalomba. Az idén azonban szokatlanul korán következett be a drágulás. A múlt évben a kamatlábat október 22-én emelte föl az osztrák-magyar bank, most tehát ép egy hónappal előbb fordult a kamatlábemelés fegyveréhez, hogy aranyát megvédje. Ennek a németországi abnormis viszonyok mellett kétségen kívül az is az oka, hogy a marokkói események a

nemzetközi piacon általános feszültséget okoznak, s nemcsak a pénzdrágaságot tették előtérbe, hanem a pénzszűkét is, ami sokkal komolyabb jelenség.

A bő gabonatermés fölött való örömet hamar váltotta föl a pénzdrágaságnak kedvezőtlen jelensége. Magában véve ez, mint évről-évre visszatérő esemény, nem jelentene nagyobb bajokat s nem okozna különösebb aggodalmat, ha bizonyos lenne, hogy ezzel a pénzpiac rosszabbodása tetőpontját érte el. — Nincs azonban kizárva, hogy még rosszabb doig is következnek, sőt vannak pesszimisták, akik az 1907. évi válságos jelenségek ismétlődését, vagy az olyanokhoz való közeledést jövendőlik. Ez azonban egyáltalán nem valószínű, mert olyan katasztrófális jellegű szimp tomák, mint aminő akkor az amerikai krízis volt, most egyáltalán nem kísértenek s az — egyedüli komoly esemény, a marokkói konfliktus előreláthatóan simán fog lebonnyolódni s a pénzviszonyok a maguk természetes útján fognak rendes medrükbe visszatérni.

A pénzdrágaság azonban, ha csak néhány hónapig tart, mindenesetre súlyos terhet jelent a magyar közgazdasági életre, s az erősen kifejlődött vállalkozási kedvnek is kétségtelenül békítője lesz. E nehéz viszonyok között ismét kétszeresen fontos missziója lesz

a debreceni pénzintézeteknek, amelyek ha nem is emancipálhatják magukat az általános bankkamatlábtól, de a maguk nagy tökérejét érvényesíthetik az iránt, hogy a nehéz pénzviszonyok a közönséggel, a forgalommal szemben minél kevésbé legyenek — érezhetőek. A közgazdasági misszió, amelyre joggal szoktak hivatkozni, ezekben a kritikus időkben válik jelentőssé, a szerint, hogy azt miképp fogják föl és gyakorolják.

Az osztrák-magyar bank pedig, amely tényleg az utoisó pillanatig halogatta a kamatlábemelést, amihez a fölemelt adómentes jegy kontinges segítségével volt, bizonyára csak ad dig tartja a magasabb kamatlábat érvényben, amíg erre föltétlen szükség van, s az első napot fölhasználja, az első alkalmat, amikor visszatérhet újra a régi kamatlábhöz, ahhoz, amely a közgazdasági élet rendes fejlődésére, menetére módot ad.

Ezt igazolja Wilhelms Emilnek az Osztrák Magyar Bank debreceni fiókfiá főnökének nyilatkozata, amelyet e lap más helyén közlünk és amely nyilatkozat szerint még az esetben sem kell a kereskedő világnak megijednie, ha a bankráta még valamivel emelkednék, ami szintén nem kizárt dolog.

A sötétből.

Írta: Vértesy Gyula.

A doktort, a munkásbetegségélyző pénztár doktorát egész estig hiába várták. Valahol a harmadik faluban dolga volt s csak késő este kerrült a gyárból elbocsátott, de a munkás-telegen még kegyelemből megüti munkás lakására.

A szegények doktora olyan goromba volt, aminő buta. A butasághoz annyi jussa volt, mint a legtöbb embernek: annak születt; a gorombasághoz pedig azon a réven tartott jogot, hogy azt hitte, hogy azokkal, akiket ingyen gyógyít, bátran lehet gorombáskodni is.

— Hol az a kölyök?
— Alszik, instálom.

A szuszogó, kövér doktor, aki odai aza antialkoholista, de a falukon, a hol potyaitalokhoz juthat, ugyancsak iszik, most is jól el volt látva.

Ódatotyogott az ágyhoz, megnézte az ott fekvő gyereket és vigyorogva mondta aztán:

— Biz ez alszik, atyámfia! Még pedig úgy, hogy föl sem ébred többé. Holnap el lehet kaparni.

Mikor magukra maradtak, a férfi azt mondta:

— Az Isten megszabadította. Ugy-e, jobb így?

Az asszony pedig a szoba sarkában egy rongyos pokróból összetákolta vackon fekvő másik gyerekükre mutatva felelte:

— Ennek is jobb lenne ott lenni. Tegnap dél óta ez se evett egy harapást se.

— Én se ettem — dörmögi a férfi.

— Én se! De legalább, ha éhen halunk, nem kell tovább kinlódni! Csak annak jó, aki meghalhat.

Másnap a kis gyereket elföldelték. A férfi a temetőből nem ment haza. Elindult megint munkát keresni. De nem talált sehol. Az egyik telep felügyelője értesítette már a többieket, hogy ezt az anarchista, vad embert valahova föl ne fogadják. Dögöljön éhen! Hogy legyen példa a többieknek!

Mikor este hazavetődött, a felesége ott ült az ágy szélén, a kis leánya pedig az ágyban, amelyikből délután eltemették a testvérét.

Mind a kettőnek az éhségtől, hidegtől eltorzult volt az arca s oly csöndesen, szinte dermedten ültek, mintha csak agóniában lettek volna.

— Ugy-e, éhesek vagytok?

— Milyen jó már Marcsánknak, — mondja a leánya — ő már nem éhes.

— Én sem vagyok — próbálja hazugsággal vigasztalni az urát az asszony.

— Milyen nyomorult is vagyok! Egy harapás kenyeret nem tudok nektek szerezni.

— Majd csak megsegít, édes uram, a jó Isten!

— Hol van az a jó Isten? — kiáltja dühösen a férfi. — Én csak a rossz Istent ismerem.

Az asszony remegve állt föl s szinte védőleg tárja ki vézna karjait, hogy az, akiben

ő hisz, valahogy le ne sujtsa azt, aki őt káromolja.

— Majd meglátod, megsegít! Lásd, ma is ott volt az öreg Náci és mondta, hogy a felügyelő ur azt üzeni, hogy még vissza is fogadhatna téged, ha megkérné.

— Hogyisne! Majd azt a gazembert kérem meg. Inkább éhen halunk, de oda be nem teszem a lábam többé.

— Hát meghalunk együtt — feleli az asszony s odabukik a férfi széles mellére, mint valami megsebzett, beteg kis állat. — Meghalunk, elmegyünk mi hárman is az első után: Marcsa után. Jobb is lesz! Tegnap se ettem, ma se. Nem bírom már. A temetőben is majd leroskadtam; nem hogy sajnáltam volna Marcsát, de hogy, hiszen a szegény ember gyereke akkor jár jól, ha meghalhat — nem azért akartam leroskadni, de a gyomrom majd kiszakadt az éhségtől. És a mellem is úgy szurja valami. De ez nem attól van, hanem a hidegtől. Nagyon hideg van itt. Jobb lenne kimenni az éjszakába, ott se lenne ilyen hideg. De járni kellene és én már nem tudok. Te eredj ki. Hagyj magamra.

— Ne hasogasd a szívem, Terka.

— Té erős vagy, neked nem fájhat, amit mondok. Te tudsz túrni, de én nem tudok. Te azt is végignézed majd, mikor engem elföldelnek. A te erős testednek semmi köze sincs a gyöngöseséghez.

A férfi elfordult, hogy az asszony ne lássa könnyeboruló szemét s úgy mondja:

— Hát holnap a kedvedért elmegyek megkérni.

— És másnap elmegy.

Valódi angol és hazai gyártmányu gyapjuszövet újdonságokat legnagyobb választékban, szigoru szabott árak mellett szereshetjük be Weisz Adolf posztó nagykereskedőnél, Debreczen, Kossuth-utca 1 sz. alatt. ::: Első Debreczeni Takarékpénztár ujonnan épült palotájában. :::

A hadügyminiszter címe.

A képviselőház ülése.

A hivatalos lap mai száma közölte azokat a kéziratokat, amelyeket a király a hadügyminiszter-változás ügyében Khuen-Hedervary gróf miniszterelnökhöz intézett. Az Auffenberg lovag kinevezéséről szóló kéziratban a hadügyminiszter neve mellett kimaradt a „közös” jelző s emiatt Apponyi Albert gróf interpellációt intézett a miniszterelnökhöz a képviselőház mai ülésén; a miniszterelnök később válaszol az interpellációra. A mai ülésen nem voltak névszerinti szavazások, hanem Eszterházy Mihály gróf beszélt a véderőjavaslatok ellen.

Részletes tudósításunk az ülésről itt következik:

Návay Lajos alelnök fél 11 órakor nyitja meg az ülést. Bemutatja az október hó 6-iki aradi gyászünnepélyre hozzá beérkezett meghívót és javasolja, hogy a Ház küldöttségileg képviseltesse magát az ünnepélyen és helyezzen koszorút a vértanúk szobrára. (Általános helyesítés.) Bemutatja ezután Liptó vármegye feliratát az 1887. XXXV t.-c. módosítása tárgyában, továbbá népgyűlések feliratát a katonai javaslatok ellen és az általános titkos választói jog mellett, továbbá Hromszékmegye feliratát az obstrukció ellen.

A kérvényekre vonatkozó elnöki előterjesztéssel szemben Vertán Endre ellenindítványt terjeszt elő, melyre az ellenzék névszerinti szavazást és annak a következő ülésre való halasztását kéri.

Az elnök ebben az értelemben rendelkezik.

Az indítvány- és interpellációs könyv felolvasása után

A napirend szerint a mai ülésre halasztott névszerinti szavazásokra került volna a sor, de az ellenzék visszavonta azokat.

Következett tehát ennél fogva a katonai javaslatok általános vitájának folytatása.

Eszterházy Mihály gróf engedélyt kért a Háztól, hogy a tárgytól eltérhessen. (A

Ház megadja az engedélyt.) Ezután a honvédelmi miniszter és az előadó beszédével foglalkozik és ezekkel szemben az államháztartás egyensúlyát félti, mert az állam improduktív kiadásai, amelyeket a katonaságra szántunk, túl nagyok. A honvédelmi miniszternek mint jó katonának, nem szabad meglátnia az ország nyomorát. (Ugy van, ugy van! balról.) A honvédelmi miniszter utal arra, hogy a külföldi kulturálmok többet költenek katonai célokra, mint mi. Hosszasan bírálja ezután a javaslatokat az állam teherviselési képességének szempontjából, majd határozati javaslatot nyújt be. A javaslatot nem fogadja el. (Éljenzés a ballóción.)

Napirendjavaslat után következtek az interpellációk.

Apponyi Albert gróf: Az új közös hadügyminiszter sajtóbeli nyilatkozata tárgyában interpellálja a miniszterelnököt. — A hadügyminiszter — ugymond — nyilatkozataiban úgy mutatta be magát, mint a magyar faj barátja. Kérdés azonban, hogy ez a barátság pusztán csak a fajnak szól-e vagy pedig a magyarságnak, mint önálló, független magyar nemzetnek? Végül pedig különösen azt kívánja hangsúlyozni, hogy a hadügyminiszter kinevezési dekretumába a „birodalmi” jelző tévedésből került-e be, vagy nem, mert mint ismeretes, ez a kérdés már a multban is közjogi vitákra adott okot.

Az interpellációt kiadták a miniszterelnöknek.

Ráth Endre, **Jaczkó** Pál és **Csemez** István kérték interpellációjuk elhalasztását. Az ülés délután 1 órakor ért véget.

Kész a béke. Berlinből táviratozzák:

Illetékes diplomáciai helyről azt jelentik, — hogy ya marokkói tárgyalások ma Párisban befejeződnek. A francia és a német kormány most már minden tekintetben megegyezett egymással és ezentul csak az egyezés perpektuálása van hátra. A „Vossische Zeitung” ma reggeli száma hosszabb cikkben méltatja e szerencsés eredmény jelentőségét és azt írja, hogy szeptember 23-ika nagyjelentőségű dátum marad Németország és Franciaország történetében.

nak vagy a macskának. Ebből is látszik, hogy milyen hülye állatok vagyatok: van egy fiatal kenyeretek és előteremtetek rá tiz száját.

— Ad-e munkát, vagy nem?

— Micsoda, te így kérsz munkát? Majd megtanítlak én emberségre.

A csegetyügmobot akarta megnyomni, de Fekete előbb rávetette magát.

Most már ugyis tudta, hogy vége van a tisztességes megoldásnak, hát legalább leszámol ezzel az emberrel. Rávetette magát, egy szempillantás alatt földre teperte s az ott hempergett a lába előtt gyáván, ordítva. A nagy lármára bejöttek a szolgák, éppen mikor fojtogatni kezdte s kiszabadították a kezéből. A többi azután a dolgok rendje szerint ment.

A vizsgálóbíró modern jogász volt, aki a vádlottakat mindig figyelmeztette emberi méltóságukra:

— Vallja meg, hogy azzal a szándékkal ment a felügyelő szobájába, hogy bosszút áll rajta az elcsapásért.

— Ment a fene, — mondja dacosan a rab — azért mentem, hogy munkát kérjek! Csak akkor forrt föl a vérem, mikor gorombáskodni kezdett el velem.

— Láss, pedig mennyivel szebb dolog lenne, ha őszintén bevallaná az előre eltökélt szándékot; mert csak szebb az, ha valaki önértzetesen, büszkén bevallja: „Agyon akartam verni, mert emberi méltóságomban sértett”, a helyett, hogy gyáván azt hazudja: „Dühös lettem, hát megvertem”.

— Agyon akartam verni, agyon is ver-

Hajdumegye Fireczák püspökhöz.

A vármegyei közgyűlés előtt.

Az őszi közgyűlés elé kerülő ügyek előkészítését végezte ma Hajdúvármegye állandó választmánya. A mai ülés kevésbé volt látogatott, mint a legutolsó ülés, amikor a verseci átiratok és Lengyel Imre indítványa került tárgyalás alá. A mai ülésnek legfontosabb tárgya volt az az indítvány, amelyet Fireczák Gyula munkácsi püspök üdvözlése iránt adtak be.

Az ülésen Kovács Gyula alispán elnökléte alatt jelen voltak Pákozdy Sándor főjegyző, Dávidházy Sándor tb. főjegyző, Nábárczky Béla dr., Ertsey Gyula jegyzők, Czeglédy Mihály dr. főügyész, Fischbein Ignác, Juhász Nagy Sándor dr., Somossy Béla dr.

Az előadók egymásután terjesztették be határozati javaslatukat, amelyeket az állandó választmány el is fogadott. Az első tárgy volt Fireczák Gyula püspök üdvözlése abból az alkalomból, hogy most ünneplik meg papi működésének ötvenedik évfordulóját. Hajdúvármegye közönsége méltányolja azokat az érdemeket, amelyeket Fireczák Gyula a görögkatolikus magyarság érdekében kifejtett, működésével szerzett. Ő volt az, aki a magyar liturgia és a naptár-egyesítés érdekében sokat és kitartóan dolgozott, az ő érdeme, hogy e kérdések ma közel állanak a megoldáshoz s hogy azok most is felszinen vannak s azok iránt az illetékes körök érdeklődését mindig fenntartotta. Az állandó választmány egyhangu lekesedéssel javasolja a vármegye közgyűlésének, hogy üdvözölje a püspököt és megbizta Dávidházy Sándor tb. főjegyzőt, hogy az üdvözlő iratot szerkessze meg.

A határozat kimondása után Kovács Gyula alispán ama jelentését tárgyalta az állandó választmány, hogy a vármegyei színház építését tervező Jámor és Bálint céggel megegyezett a díjazásban. E megegyezés szerint Jámor és Bálint cég az előzetesen tervezett 40000 korona helyett 48000 korona díjat kapnak, miután Debrecenben építési irodát is kellett nyitniok. A

tem volna, ha ki nem veszik a nyomorultat a kezem közül.

— Ezt már szeretem — mondja jobb kedvre hangolódva a bíró. — Jegyző ur írja:

— Vádlott beismeri, hogy meg akarta ölni a felügyelőt.

— Igen, meg, dühömben, mikor gorombáskodott velem. De nem azért mentem oda, hanem azért, hogy megkérjem.

— No, már megint visszaszíj! Eh, magával ma nem lehet boldogulni. Ór, vezesse le! Majd holnapra tán megjön az esze.

Másnapra azonban már ketten álltak a bíró ur előtt. Odakerült az asszony is. S a bíró ur igazi műelvezettel tanulmányozza az egyesített ügy aktáit. Brávo, a helyzet kezd bonyolódni. Bizonyosan az asszony lesz az oka a férj gyilkossági kísérletének. És rögtön kiszineződik agyában a regény.

A felügyelő udvarolt Feketének, a férj észrevette s el akarta tenni láb alól az udvarlót.

Hanem mikor meglátta a szánalmas alakot, beismeri, hogy a felügyelő aligha akartott kezdeni ezzel a ványadt, beteg nővel.

És egy pillanatra meg is szállja a lelkét az irgalom, mikor ott látja maga előtt a két szánalmas alakot. Mert, hogy a felesége is idekerült, Fekete Mihály is egészen megtört.

A bíró ur nagyon jónak akarja magát mutatni és elkezdi szeliden moralizálni.

— Megesik a tévedés mindenkivel; bűn nélkül nincs senki. De a megtérő részére van irgalom. Csak őszintén be kell vallani a bűnt. Tulajdonképen miért is lesznek az emberek

Reichmann

harisnya különlegességeit tekintse meg! — Női flór harisnya 90 fill.-tól, ajour 95 fill.-tól, selyem különlegességek. Gyermekek patent és flór harisnyákban nagy választék. **Piacz-u. 85. Royal szállodával szemben**

jelentés
ilyen ér
lésnek.

Tud
a belügy
körorvos
utalvány
azt is, h
gatási bi
nizsterne
illetmény
A jegyző
vánta a
pedig a
rint adta
ter a jeg
panassza

Tárg
ségi sza
tot és ké

Az t

S

A d

Pár

kabaret,
lámái éle
idő öszre
talan bor

Az é
döhelyek
kukoricá
vetkezik

Bon
rosi földt
galomma

Diva
szabómű
felpezdí
thémái f
főpreng
évad?!

Ime,
nikást, h
konyhájá
tokat, m
alakul.

bűnösök
gesnek

nek a ma
erőszak
remtett
ur. Hiáb
vagy hiá
maga ny

— D
— mert
lust el n

— F
— I

lyett a fé
Sm
jegyzőne

kérdezi a
— M

— A
— A

magához
lesz. Job
hogy ott
S engem

— A
— A

lelkemne
dennap.

— A
leszek c
— M

— J
lani. Elő
felügyelő

— E
arccal a
csület, a

Fehérn
Piacz-ut

jelentéshez a választmány hozzájárult és ilyen értelemben tesz javaslatot a közgyűlésnek.

Tudomásulvételre ajánlja a választmány a belügyminiszter értesítését a községi és körorvosok illetményeinek 1912-re való utalványozásáról szóló rendeletét, valamint azt is, hogy Hajduszovát község a közigazgatási bírósághoz panasszal élt a belügyminiszternek a jegyző természetben kiadandó illetményei tárgyában kelt rendelete ellen. A jegyző ugyanis a régi osztás szerint kívánta a neki járó földet megkapni, a község pedig a tagosítás után fennálló állapot szerint adta ki a földterületet. A belügyminiszter a jegyző javára döntött s ez ellen élt panasszal a község.

Tárgyalt még a választmány több községi szabályrendelet tervezetét, határozatot és költségvetést.

Az ülés tizenegy órákor ért véget.

Szezon előtt.

A debreceni koncertek programja.

Pár nap múlva nyílnak a színház kapui, kabaret, orfeum és számos mulató színes rek lámai élénkítik a falakat, jelezvén, hogy az idő őszre vált s a fákon jelentkezik a lombtalan borulat.

Az emberek is beverődtek a faluk és fürdőhelyekről s már az utolsó mezei munka: a kukoricatörés is a végét járja. Szóval elkövetkezik a városi élet.

Bontakoznak a korzó körvonalai s a városi földtúrán bukácsoló szépnem lázas izgalommal készül az ideai szezonra.

Divatlevelek szállnak ajkáról-ajkáról s a szabóműhelyekben és pipere kereskedésekben felpezsdül az élet. Színház, hangverseny, bál témái forognak s szöszke-barna leányfejek főprengenek, vajjon milyen is lesz az ideai évad?!

Ime, ezek a szempontok, inditiák a krónikást, hogy betekintsen a szellemi élet vegykonyhájába s ellesse onnan azokat a folyamatokat, melyek recipéjére az ideai saison kialakul.

büncsökké, holott olyan könnyű tisztességesnek maradni. A sors megadja mindenkinek a magáét, ahhoz nem lehet úgy se hozzáerőszakolni semmit sem. Akit szolgának teremtett az isten, szolgál marad, akit urnak: ur. Hiába akar valaki agyonütni valakit, vagy hiába lop az ember, azzal nem segít a maga nyomorán.

— De segitettem, — mondja az asszony — mert meghaltunk volna éhen, ha azt a kis húst el nem hozom a mészárszékből.

— Persze fizetés nélkül!

— Igenis, lopta — felel az asszony helyett a férfi.

S míg a bíró ur elégedetten diktálja a jegyzőnek a jegyzőkönyvet, Fekete sugva kérdezi a feleségétől:

— Mi lesz a gyerekekkel?

— A szomszédasszony, a vendéglősné magához vette, mikor elfogtak! Ott jó dolga lesz. Jobb mint nálunk volt. S azt mondta, hogy ott tartja, míg csak te be leszel csukva. S engem is odavesz, amíg te itt maradsz.

— Azt mondta?

— Azt. Oh, milyen jó dolga lesz ott a lelkemnek. Még húst is kap talán akár mindennap.

— Azt mondta, hogy ott tartja, míg be leszel csukva?

— Mondtam már, hogy azt.

— Jól van! Bíró ur, őszintén akarok valani. Előre megfontolt szándékkal mentem a felügyelőhöz, hogy agyonverjem.

— Ezt már szeretem — mondja derült arccal a vizsgálóbíró ur. — A földolog a becsület, a gazembereknél is . . .

Ezuttal a hangversenyek rendezőségének kulisszái mögül kapiuk ki, ami figyelemre méltó taktus onnan kikiváncokozik.

A Debreceni Zenekedvelők Köre

idei programja összeállításánál azt az elvet tartotta szem előtt, hogy koncertjein a művészetnek lehetőleg minden ága képviselve legyen s hogy mindenből csakis az elismert legjobbat nyujtsa. Hogy a Kör az ő vagyoni erejével a jelenkor legkiválóbb művészeit tudja megnyerni, a nélkül, hogy pénzügyi egyensúlya megbillenne, annak az a magvarázata, — hogy hangverseny-programját még a nyár folyamán állapítja meg, amikor még minden művész diszponál az ideje fölött és turnéját előnyösen be tudja osztani, holott ha a Kör az utolsóra hagyná a program előkészítés munkáját, az esetben már csak aránytalanul nagyobb áldozatok árán biztosíthatná ugyanazt az attrakciót; másodsorban pedig oda irányul a kör vezetőinek igyekezete, hogy — a hol csak lehet — a költségesebb ügynöki közvetítés mellőzésével, közvetleneül az illető művészekkel lépjenek összeköttetésbe. Ennek az előrelátásnak a következménye, hogy a Zenekedvelők Körének hangverseny-programja már a legapróbb részletekig ki van dolgozva, aminek bizonyossága, hogy a Bika disztermét már négy estére lefoglalta. Lesz még egy ötödik koncert is — márciusban — amely most van előkészítés alatt.

A Kör vezetősége tekintettel volt arra, hogy Debrecenben férfi-dalénekest, Heine-mant kivéve, már évek óta nem hallottak; opera-énekesek felléptek ugyan, de ez nem az a művészi produkció, amely hangversenyen érvényesülne. Ezért az ideai szezonban rendezendő első estélyére a Kör

Jac van Kempen

hollandi tenoristát nyerte meg, aki Magyarországon még nem szerepelt, ellenben Londonban, Párisban, Berlinben, Amsterdamban, Hágában, Brüsszelben óriási sikereket aratott. Itteni szerepléseiről a legnagyobb elragadtatás hangján emlékezett meg a kritika. A *Mus-Herald* a többek között ezeket írta róla: „Öt év óta nem láttunk a pódiumon ilyen csilalgot. A szívével beszél és lelkének mélyebből száll felénk a dala. A hangja egészséges és technikája elérte a legmagasabb pontot. Hihetetlen dolog, hogy mennyire ura a hangnak és a szónak.“ Debrecenben *november 8-án* lép fel: Schubert, Brahms, Liszt, Chaminade és Henri Wilhelmus dalait fogja előadni.

Ugyanezen az estén lép fel

Henri Wilhelmus

a legjelesebb hollandi zongoraművész is aki Backhausnak a tanítványa; ő Schubert, Paderewsky, Chopin művein kívül saját kompozícióit is be fogja mutatni s az estnek különös érdekessége lesz, hogy Henri Wilhelmus dalaiból is előad Jac van Kempen egy-párát.

A Kör második estélyét december 15-én rendezi. Minthogy a Kör minden szezonban egy estét a *kamara-zene*nek szentel és mivel az az elve, hogy ebből, a lehető legjobbat nyujtsa, csak természetes, hogy kamara-zenéről lévén szó, ismét régi kedves ismerősünket,

a brüsszeli vonósnegyest

hívta meg. Ez a világhírű kvartett most áll ragyogó művészetének zenitjén, amikor a pár év előtt kivált gordonkaművész, Jacques *Gaillard* ismét belépett a társaságba, amelyről Ferdinánd *Pholl*, a kiváló zeneirő és esztétikus egy hosszabb cikkében így ír:

— Művészetük oly abszolút tökéletes, a melyet csak csodálni lehet és mindenek felett oly finomságokat rejt magában, amelyek már sejtetik velünk, hogy yezek a kitünő művészek a pókháló finomságu szövetek és drága csipkék városából valók. Négy elsőrangú művész lépett itt szellemi szövetségre, négy szív és

egy dobbanás, a legfelségesebb harmóniának egysége.

Hogy az *orkesztrális zenét* is megismeresse és megkedveltesse a közönséggel, e célból a Kör már tavaly is nagy sikerrel léptette fel a városi színházban a lipcei filharmónikus zenekart. Az idén ezen a csapáson tovább haladva nagy áldozatok árán és magánösszeköttetések segítségével sikerült a

Wiener Tonkünstler-Orchestert

szerződöttetni, amely 80 tagu zenekar 1912. január 3-án tartja meg debreceni koncertjét, nem kisebb nagyság, mint Oscar *Nedbal* főzeneigazgató vezénylete alatt. Oscar *Nedbal* neve eléggé ismeretes azok előtt, akik a külföld zene-eseményeit figyelemmel kísérik. — *Nedbal* mint zeneszerző is nagy, több operáját adta elő a bécsi Hofoper és csak az ő kiválóságát méltányolta a bécsi zenevilág, amikor a Tonkünstler Orchester főigazgatójává kinevezték. Hogy *Nedbal* mint dirigens milyen elsőrangú, arról január 3-án meggyőződhetik közönségünk.

Sorrendben a negyedik, de értékben elsőrangú lesz a Kör január 22-iki estélye, a melyen

Hermine Bosetti,

a müncheni Hoftheater világhírű primadonája lép föl. Hermine Bosetti tavaly és harmadéve annyira lekötötték a müncheni ünnepi játékok (Festspiele), valamint a lipcei és frankfurti zene-ünnepségek, hogy koncert-pódiumon keveset szerepelhetett. Most azonban a művésznő olyan szerződést kötött, a mely lehetővé teszi, hogy európai hangverseny-körutra induljon. A külföldi nagy lapok határtalan elismeréssel hódolnak Hermine Bosetti művészetére. A *Localanzeiger* például így is róla:

— Az ő puha nagyterjedelmű és tökéletesen kifejlesztett szopránhangját fényes technikai készséggel és finom muzsikális érzéssel állította feladata szolgálatába. Itt egy hang sem veszett el. Gyöngyözve jöttek a futamok és trillák, szellemes volt a hangsúly és a poén, bensőséges érzéssel és stilszerű kifejezéssel érvényesült a kantiléna.

Az ötödik hangverseny ideje meg nincsen megállapítva. *Spitz* Lipót dr., a Zenekedvelők Körének titkára, aki a főntebb adatokat szíves volt rendelkezésünkre bocsájtani, erről az ötödik koncertről csupán annyit közölt, hogy még egy elsőrangú zongoraművész és hegedűművész játéka fogja kiegészíteni a Kör ideai hangversenyeinek sorozatát. Nincs kizárva az sem, hogy a Zenekedvelők Köré hat koncertet rendez az idén. Ezenkívül az ideai szezonban zenekarával és énekkarával egy hatalmas művészeti cél megvalósítását tűzte maga elé a Kör, de ez a terv még az előkészítés stádiumában van s így arról még nem tájékoztathatják a közönséget.

A Debreceni Zenekedvelők Társasága

szintén buzgó odaadással igyekezett hangverseny-szezonjának értékét é szszinvonatát biztosítani.

Igy mindjárt az évad elején *Liszt-ünnepélyre* készül. Ez év október 21-én lesz ugyanis a nagy komponista, a világhírű magyar zeneszerző születésének 100-dik évfordulója, — melyet az egész zenevilág a majesztro nagy egyéniségéhez méltó fénnel ünnepel.

Az egyesület *Szendy* Árpád zongoraművészt kérte fel a halhatatlan zeneszerző műveinek interpretálására, ki ma egyike a legkiválóbb Liszt-ismerőknek.

Ugyanez estén közreműködik az ország egyik neves énekművésznője is és a — nagy zenekar valamint a vegyes énekkar ad élő szemelvényeket a mester legkiválóbb műveiből.

Szántó Tivadár hangversenve az évad emelkedett zeneeseménye. A jeles magyar

Fehérneműt csipkefüggönyöket, női blousokat legszebben tisztít **FEUERSTEIN**

Piacz-utca 42. sz. (Lamprecht palota).

Arany János-utca 15. sz.

mosó intézete Piacz utca 63.

zongoraművész ugyanis az elmúlt évben a világ zenemetropoliszaiban valósággal diadalmenetet tartott, ahol fellépett egy csapásra meghódította a műértőket, a magyar kulturának pedig becsülést és elismerést szerzett.

Manco Juon spanyol hegedűművész a múlt évben járta végig a világot. Brilláns technikája és mély megérzései csodálatos sikereket váltottak ki.

Hoen Alfréd zongoraművész a *Rubinstein* versenyen tünt fel, mely Szentpéterváron — folyt le s a világ nagystylü mesterén vettek részt azon. A díjat ezek elől *Hoen* Alfréd — nyerte el.

Kasals Pablon cselló-művész e téren az első között áll.

Ők lesznek ez idén a zenekedvelők külföldi cloujai.

Mindezt kiegészíti egy vagy több háziestély, melyen *P. Nagy* Zoltán zenekonzervatóriumi igazgató vezetése mellett, több zongora és hegedűművész működik közre.

Visszatérve a *Liszt*-ünnepségre ki kell emelnünk, hogy ennek lefolyása már azért is figyelmet érdemel, mert az egyesület a város bevonásával kívánja rendezni s a magyarországi kulturegyesületeket is meghívja ez alkalomra. A részletes terveket ez iránt legközelebb az igazgatóság elé terjesztik.

Ezenkívül az egyesület támogatása mellett matinékat rendez *Füredi* F. Gusztáv, a zenetörténelem tanára, aki *Liszt*, *Erkel*, *Beethoven*, *Schopin*, *Wagner* és a zenetörténelem más nagy korifeusainak életét és működését fogja ismertetni.

A helybeli művészek közül *Grósz* Ernő és *F. Halácsy* Margit urhölgy rendeznek nálló estéket.

Tervbe van véve ezenkívül egy operaelőadás, melyet év végén a zenekonzervatórium növendékei adnának, valamelyik egy felvonásos operát hozva színre.

Szóval folyik a munka lázasan, szívetlélekkel s oly arányban, mely Debrecen méltán a legintenzívebb zeneélet élő városok — közé avatja.

„Fel Kiewbe rutének!”

A debreceni ügyészség egy hazaáruló pópá ellen.

A debreceni kir. ügyészség a napokban körözölevélet bocsátott ki egy máramaros-megyeyi görögkeleti rutén lelkész ellen, aki hosszú ideje a magyar állam iránt való hitlenségre buzdította hiveit. A hatóságok egészen a legutóbbi ideig tehetetlenül állottak a rutén pópá üzelmeivel szemben, mert *Kabalyuk* Sándor — így hívják a körözés alatt álló lelkészt — sokáig titokban oktatta a hazaáruló eszmékre *Nagylucska* népét, most azonban *röpiratban* is közzétette ezeket az eszméket s magyar és rutén nyelvű szövegezésben terjesztette azokat. — A pópá többek között így buzdította hiveit a „Fel Kiewbe rutének!” című szövegében:

„Ne higyjetek a görögkatolikus papoknak, mert azokat a magyar kormány fizeti, ezek a magyar kormányval együtt el akarják törölni a föld színéről a rutén nyelvet a ruténekkal együtt. A ti hazátok Oroszország. Minden ruténnek legalább egyszer el kell zárókolni Kiewbe. Ide nektek ne madnak utlevelet; de én kiviszlek benenteket Körösmező felé, csak forduljatok hozzám.”

És így ebben a tónusban tovább.

Munkács város rendőrsége értesült a rutén pópá üzelmeiről s amikor *Kabalyuk* Sándor a múlt héten bement Munkácsra, Erdőhegyi főkapitány előállította és őrizet alatt tartotta vasárnap reggelig s bár akadt ügyvéd, aki pártfogásába vette a *Pircsák* vezetése alatt hozzáment deputáció kértére a hazaárulásra csábító pap ügyét, — a főkapitány, akinek még a röpiratról nem volt

tudomása, eltoloncoltatta illetőségi helyére, Körösmezőre és kitiltotta a városból.

Másnap a debreceni kir. ügyészség körözölevele érkezett Munkácsra, amelyben az eltoloncolt papot, mint lázítót keresik. A debreceni ügyészség körözölevele folytán a munkácsi rendőrség táviratozott Körösmezőre a pópá letartóztatása végett, ekkorra azonban *Kabalyuk* Sándor már innen is megszökött.

Érdekes a dologban még az is, hogy *Nagylucskán* ingatlant szereztek a papnak s már a letelepülésének megengedésére vonatkozó kérvényt is badták a közigazgatáshoz.

A legszebb római nő.

(A szépség királynője.)

Rómában az idén kiállítás van. Az olaszok vérmes reményeket fűztek a kiállítás-hoz és valószínűleg sikerült volna is, ha közbe nem jön a rettenetes hőség és kolera. Ez a kettő sokakat visszatartott a kiállítás meglátogatásától és így a rendesen bekövetkező deficit a szokottnál is nagyobbnak ígérkezik.

A kiállítás vezetősége mindent elkövetett, hogy a deficit fenyegető rémét elriassza, hogy az idegeneket és az olaszokat a kiállítás meglátogatására csábítsa. Elhatározták tehát, hogy szépségversenyt rendeznek és a legszebb római nőt egy nagyszabású népiünnepély keretében megkoronázzák.

Hogy a versenyre a legszebb nőket összegyűjtsék, bizottságot szerveztek, amelyek tagjai Rómát kerületenként bejárták és így keresték meg a szép római hölgyeket.

A legszebb, de a legbüszkébb nőt találták a *trasteveri* kerületben, ahol pedig varrónők, masamódok, a szegényebb néposztály gyermekei laknak. A *trasteveriek* maguk közül *Palmira Ceccani* jelölték a királynői tisztségre. Amint ennek híre ment, sokan akarták látni a királynő-jelöltet. *Ceccani* *Palmira* varrónő, akinek szülői szegények, nagyon szegények. Mikor a szépséges varrónő arról értesült, hogy a kiállításra kell majd mennie szépségversenyre, első gondolata az volt, hogy kap-e ingyen jegyet, mert annyi pénze nincs, hogy a belépő-díjat megfizethesse. Az újságíróknak, akik felkeresték, elmondta, hogy szerényen, visszavonultan élt eddig. Kalandja csak egy volt: néhány hónappal ezelőtt egy festő meglátta és leakarta festeni. — Édes atyja azonban nem engedte meg, hogy a festőnek modellt álljon.

Az újságírók leírása szerint *Ceccani* *Palmira* gyönyörű szép: haja és szeme fekete, termete jünöi, nyaka olyan szép, hogy *Rafael* festményein lehet csak szebb vonásokat találni. Arcbőre fehér, mint a hó, de átiüt rajta az egészség pirja.

Palmira legveszedelmesebb vetélytársa volt az *angyalvári* kerület jelöltje, *Casira Valli*. A termete nem olyan szép, mint *Palmiráé*, de viszont az arcán valami ellenállhatatlan báj és kedvesség ömlik el. A királynő-jelölt különben elarusító, aki tizenhat éves és máris menyasszony. Mikor meghalotta, hogy talán ő lesz a királynő, ennek nagyon megörült, mert reménylette, hogy akkor királyi kegyelemmel — férjhez mehet. Olaszországban ugyanis a férfiak csak tizen-nyolc éves korukban nőülhetnek, *Casira* vőlegénye pedig még csak tizenhat éves. A többi kerület választottjai is szemégyönyörködtető szépségek.

A királynőválasztás napját még nem határozták meg, de már elég sűrűn hangzanak támadások az ünnepélyek ellen. Különösen a klerikálisok és szocialisták tiltakoznak a „komédia” ellen.

Tudni kell ugyanis, hogy a királynő-jelölteket nagy hódolattal veszik körül. Az ünnepélyes választás előtt már napokkal udvarhölgyeket rendelnek melléje, fényes, drága, csillogó ruhákat adnak neki és a kereskedők elhalmozzák mindenféle reklám-

árakkal. A klerikálisok azt hangoztatják, hogy a szokatlan ünnepeltetés megzavarja a leányok fejét, a sok hódolat, fényes ruha, drágaság léhává teszi őket, megrontják erkölcsüket, megutáltatja velük szerény sorukat, — miért is el kellene tiltani az ilyen céciókat. Felhívták tehát a szülőket, hogy senki se engedje leányát az erkölcsrontó szépségversenyre.

A bizottság azonban közhírré tette, hogy a szépségversenyen a pályabírák csupa előkelő, tisztességes, idősebb urinók lesznek, akik tudni fognak vigyázni a leányok erkölcsére. Kijelentette továbbá a bizottság, hogy a pályanyertes szépségek közül, aki két éven belül férjhez megy, — ötszáz líra hozományt kap. Azután már hamarosan különös terveket hangoztattak. Az egyik újság például azt javasolta, hogy a szép, erős, egészséges leányoknak ugyanily férjeket kell keresni, hogy így pompás nemzedékről gondoskodjanak. Orvosoknak, művészeknek, esztétikusoknak kellene állandóan gondoskodni arról, hogy az egymáshoz illő szép párok egymásra leljenek.

IRODALOM.

Csokonai szerelemdala, a csikóbőrös kulacshoz.*

Azt mondják, hogy a tokaji Nagyhegy, sötét alakjával, úgy emelkedik ki az Alföld istenáldotta rónájából, mint valami viharfelhő az azurkék égen. Azt is mondják, hogy tiszta időben híres-nemes Debrecen városából, sőt még messzebből is látható . . . A néphit meg azt tartja, hogy a Kárpátok tündére állította oda egykor előrsül, midőn az Alföld tündérével, a Tisza miatt összevezett . . . A tudósok már mást látnak a tokaji Nagyhegyben. Törött, cukorsüveg alakjából arra következtetnek, hogy valamikor egyike volt ama számtalan pórúsnak, melyen át tüzet kiadta földanyánk . . . Lehet, nem láttam, nem tudom! . . . Az utazó ember tartsa felhőnek, a néphit előrsnek, fiatal és öreg, tudós és tudatlan tudósok meg tartsák kialudt tűzhányónak, — mi, irodalomtörténeti helyet lássunk benne, hol *Csokonai Vitéz Mihály*, irodalmi hajnalhasadásunknak e nagy költője, ihletetlen írta egyik leghíresebb ódáját: „Szerlemdal a csikóbőrös kulacshoz” címmel.

Hogy, hogy nem, elég az hozzá: *Csokonai Vitéz Mihály*, nemes és vitéz Debrecen városából addig-addig nézett a tokaji Nagyhegyre, míg egyszer csak utnak indult, hogy közelről láthassa, sőt, valószínű, azzal a titkos szándékkal is, hogy messzeföldön híres borát megízlelje . . . El is ért nagysokára a tokaji Nagyhegyhez . . . Csak nézett fölfelé, biz’ jó hátra kellett hajtania a fejét, mire meglátta a hegytetőt. — Hát még oda feljutni, az lehet csak a farsztló! — mondogathatta költőnk.

Isten neki! Megindult . . . Csak meggy menedégél, de bizony a rekkenő nyári melegben hamar megsomjazott. Mit tehetett mást, mint azt, hogy lekasztotta nyakáról elmaradhatatlan csikóbőrös kulacsát és megkönnyítette terhét, azzal csalta önmagát, hogy könnyebb magában hordani *Bachus* ajándékát, mint az oldalán . . . Ily elvekkal ballagott tovább s amily mértékben rövidült az út, oly mértékben fogyott a csikóbőrösnek szívétető tartalma . . . Végre fölért a hegytetőre . . . Gyönyörködve nézett le a végtelen alföldi rónára és északnak, a Kárpátok előhegyeire . . .

Már akkor is igaz volt az a közmondás, hogy nincs az a jó, melynek élvezésében ki ne fáradnánk . . . Csokonai is elfáradt a táj szépségének szemlélésében és miután a csikóbőrösből még egyszer huzott, a nap leve elől, mint *Tárkányi*, az *Anakreoniták* tizenegyedikében írja:

Vitéz Mihály, a bornak
Ívó Anakreonia,
Tokaj dicső tetőjén
Árnyas gohér’ tövében
. . . . . dőlt le . . .

* Az irodalomtörténet nem tud semmit arról, hogy Csokonai Tokajon írta volna a „Csikóbőrös kulacsot”, de ha *Tárkányi* Béla, a költő úgy hitte, szabad egy fiatal embernek, Csokonai lelkes tisztelőjének így képzelni a híres bortal születését. (Szerk.)

Legjobb a Békési Róza „Gyorsmosó” szappana.

Csikóbőrös egy kulacs farsztló

Csokonai közlebe

Kéz Fér

Vitéz, uramfia, az

Csokonai halra, nézi,

szólítja meg áldozni . . . vizsgálat al

M C F Z

Azonban kulacs se é latból kiind drága kincs

Ismét a remekebb h

K F N V

Amint költő is:

F J K E

És ami vallomást, nem láthatj

A viszo tesz, hogy vel ébred, melyben a

F E

Az eg benne:

Sőt, ha rélné . . . S demeiről így ez a végtel

Nagy Telefon Elfo földi, pász kezelés vég

Csikóbőrös kulcsát a feje alá téve, addig-addig gyönyörködött a fölötté kéklő égben, hogy „párnája egy kulacs volt” bár, mégis elaludt. S midőn pihente fáradalmait, aludva, „miként csak a tej”,

... álmodá: miképen
Két géniusz közelgett
Feléje a' mennyekből ...

Csokonai, csak néz, csak néz és amint az angyalok közelebb jönnek, látja, hogy

Kezükben egy kulacs volt,
Fény és nemes babér között ...

Vitéz, csak várja, hogy mi lesz a kulaccsal, hát uramfia, az angyalok

Mosolyogva oldalához
Tevék le, 's eltűnének.

Csokonai, boldogan forgatja jobbra, forgatja balra, nézi, nézegeti, hát csikóbőrös kulacsára ismer.

Drága kincsem, galambocskám
Csikóbőrös kulacsocskám! —

szólítja meg lelkesülten s azonnal kész érte életét is áldozni ... Kiemeli a babérágak közül, alaposabb vizsgálat alá veszi s arra az elhatározásra jut, hogy

Megvidító orcácskádát,
Csókra termett kerek szádat,
Ha a számhoz szoríthatom:
Zsuzsiét nem csókolgatom.

Azonban, valamint az ember lelkitartalom, ugy a kulacs se ér semmit bor nélkül. Csokonai, e hasonlatból kiindulva, megrázza a drága kincset ... És a drága kincsben van valami, ami Vitézt lángragyújtja:

Oh, hogy kódog a kebeled,
Melyben szívemet veseled!

Ismét a kulacs külsejét vizsgálja és remekebbnél-remekebb hasonlatokban fejezi ki észrevételeit:

Karsú derekadon a váll,
Halháj nélkül is szépen áll;
Nem úgyám, mint a Manció,
Vagy majd megmondám, kié.

Amint forgatja, ismét megszólal a kulacs, de a költő is:

Édes a te danolásod,
Jérce-forma kotyogásod;
Kitty-kottyod innepi ének,
Bús szívemnek, szegénykének.

És amint folytatja a kulacshoz intézett szerelmi vallomást, keserű érzéssel gondol a percre, melyben nem láthatja; ellenben akkor

... ha képed kezembe akad,
Szememből örömkönnny fakad.

A viszontlátás öröme gondolván, szent fogadást tesz, hogy a kulacsot folyton magánál hordja, képével ébred, képével alszik el ... Majd a multba téved, melyben a kulaccsal

Együtt be sokszor feküdtünk,
Bár soha meg nem esküdtünk.

Az együttalvás, különös kívánságot ébreszt benne:

Oh, ha szívünk szerelmének
Kis zálogi születnének,
S ott ilnének hosszú sorral
A kuckóban ... tele borral! ...

Sőt, ha felesége volna, azzal is szívesen felesérelné ... S míg a csikóbőrös kulacs halhatatlan érdemeiről így filozófál, egyszer csak eszébe jut, hogy ez a végtelen szerelem romlásba viszi:

De jaj, engem ide-tova,
Elvisz a szent Mihály lova,
Szerelmed megemészt végre,
És te maradsz özvegyiségre.

Am sebai, igyuk meg a halotti tort, hiszen

Akadtam még egy bankóra,
Kit szántam szemborítóra ...

Érted adom ezt is, tubám!
Csak szádhoz érhesen a szám.

Szinte lelkesedik már a halálért, holttestét ugyanis kincsével együtt adják vissza az anyaföldnek, amiről különben gondoskodik is:

Tested tegyék holttestemhez
És ezt az írást a fejemhez:

Utas, köszönj rám egy pint bort;
Itt látsz nyugodni egy jámbort
Kedves élete-párjával,
Csikóbőrös kulacsával!

... Csokonai, mire végigálmodta az angyalok jövételt és szerelemját, ugyancsak kipihente az ut fáradalmait. Addigra a nap is alábukott. S mire fölérredt, körülnéz, meglátja a kulacsot és

... szemét ki sem törölve
Megesókolá ...

Visszaidézi emlékébe az álmot és a már majdnem teljesen megírt költeményt ... Ihietségében teljessé teszi a szerelmi vallomást s

... lángoló hevében
Kulacsra oldalára
Írá le ...

Folytak a gondolatok, telt a kulacs oldala, nőtt a költő lelkesedése ... Egyik sor a másikat hozta s midőn az utolsó versszakban végső kívánságát kifejezte, vajjon gondolta-e, hogy rövid idő múlva csakugyan bekövetkezik a halál órája, melyről most bohón, csapongva énekelt?

Bizonyosan, nem!

Azt talán mondanom se kell, hogy Csokonai, miután a kulacs oldalán megörökítette remek dalát, „ívék utána egyet” ...

A csikóbőrös kulacshoz írt szerelemdal ma is egyike a legszebb ódáinknak, melyeket Bachus ajándéka, a bor nyomán fakadó ihlettségéből irtak költőink ... Csokonai, annyi szép szerelmi- és bordal szerzője, már régen meghalt, talán a kulacs sincs már meg, (én legalább nem hallottam, hogy megvolna), de megmaradt a költemény és áll a tokaji Nagyhegy, melyen írta ... És ha igaz, mit a néphit mond, hogy a Kárpátok tündére állította előrsül, dicsérik érte, hiszen ha az Alfölddel nem áll hadilábon, talán a Nagyhegy, de talán a „Szerlemdal a csikóbőrös kulacshoz” se született volna ...

Ij. Sándor Imre.

EGYESÜLET.

— Vendéglősök és kávéosok a főkapitány szabályrendelete ellen. A debreceni vendéglősök és kávéosok, ugyazintén a korcsmárosok mozgalma az új vendéglői stb. szabályrendelet tervezet ellen még egyre tart. A szak ipartársulat megbizta Benedek János dr. országgyűlési képviselőt, az ipartársulat örökös tb. ügyészét, hogy a törvény világos rendelkezései alapján szabályrendelet tervezetét dolgozzon ki, mely e héten készen is lesz s beterjesztetik az ipartársulati nagy gyűlés elé, amelyre ez uton is meghivatnak a nem ipartársulati tagok is. A nagygyűlés pénteken, e hó 29-én lesz délután 4 órakor Márkus Jenő

elnöklete alatt, aki lelkes vezetője a mozgalomnak. A vendéglősök, kávéosok nagyon biznak abban, hogy Rostás István főkapitány módosítani fogja javaslatát. A főkapitány különben már eddig is a legkonciliánsabb modorban tudatta az ipartársulat vezetőségével, — hogy a kávéházak osztályozását hajlandó el-ejteni. Szociális szempontokból közelről érdeklő a mozgalom a népzenekarokat, a melyeknek tagjai Magyary Imre, Kiss Béla, Rácz Gyula, Vörös Tóni stb. vezetése alatt küldöttséget menesztettek a főkapitányhoz.

Tizmillió korona a Hortobágy hasznosítására.

Egy pénzcsoport nagyszabású terve.

Egy tekintélyes pénzcsoport, — amely tudomásunk szerint teljes anyagi garanciát képes nyújtani, — az egész Hortobágyot akarja hasznosítani. Nagy öntözőműveket — akarnak létesíteni, óriási víztömegeket mozgósítani — a befektetés összege hozzávetőleges számítás szerint tiz millió korona. — A pénzcsoport, — amint jó forrásból értesülünk — a jövő hónap közepén fogja beadni konkrét ajánlatát a városi tanácshoz.

A terv az, hogy a Hortobágy, a melyen ma két hold földön tengődik egy „számos” marha, kétszer annyi jószágnak fog legalább 180 napon keresztül kitűnő legelőt adni. A konzorcium az öntözési műveket a maga költségére készíti el, szerződésileg megállapított igen alacsony legelőbérért a mostaninál sokkal nagyobb jószágállományt ad elsősorban legelőt, amire teljes anyagi felelősséget vállal, azonkívül a pusztának mintegy tízezer holdnyi szántás-vetés alá kerülő részéért magas bért fizet a városnak; 50 esztendő leteltével pedig az összes befektetéseket díjtalanul adja át.

Alig néhány hete jött nyilvánosságra az a megállapodás, a város vezetősége és a földmivelésügyi kormány közt, hogy a város félmillió koronával járul hozzá egy öntözési kísérlet végzéséhez, amelyet a földmivelésügyi kormány készített el 3000 holdon.

Ez a javaslat még nem került a városi közgyűlés elé; és most okvetlenül tartózkodásra és komoly megfontolásra lesz szükség, amikor már a külföldi tőke érdeklődése is fel van költve.

A Hortobágy hasznosítása nem késhet sokáig. A német gazdák, akik a tavasszal Debrecenben jártak megdöbbenve beszéltek ennek az óriási területnek elmaradtságáról. Nemrég egy országos nagy tudományos társaság tárgyalta gyűlésén Debrecen nagy problémáját.

A „Frankfurter Zeitung”, a német pénzügyi világ igen számottevő pénzügyi sajtóorgánuma, behatóan foglalkozott az itt szunyadó nagy gazdasággal, amelyet nagy befektetéssel lehetne felköltetni. És épen a most megjelenő számában közöl a Berlinben megjelenő „Jung-Ungarn” hosszú tanulmányt egy debreceni írónak Balkányi Bélának a tollából a Hortobágy jövőjéről.

Minél élénkebb lesz a belföldi és a kül-

Nagymagyaralföldi Bank Részvénytársaság

Debreczen, Piacz utca 73. sz. (Tihanyi-ház.)

Telefon 897.

Telefon 897.

Állandó betétek

után 5%

netto kamatot fizetünk.

Elfogadunk

betéteket takarékkönyvekre vagy folyószámlára. — Leszámítolunk váltókat. — Hitelt nyújtunk folyószámlára váltó vagy értékpapír fedezet mellett. — Törlesztéses jelzálog kölcsönöket nyújtunk 15—65 évi időtartamra. — Előlegek értékpapirokra. — Bel- és külföldi pénzügyi és értékpapírok adás-vétele. — Parcellázási műveletek és mezőgazdasággal kapcsolatos mindennemű üzletek. — Értékek átvétele magán- és közkezelés végett (safe deposit). — Árukereskedelmi üzletek. — Ipari, kereskedelmi, mezőgazdasági vállalatok finanszírozása. Bővebb felvilágosítással szolgál az igazgató.

földi töképenzesek érdeklődése, annál biztosabban számíthatunk rá, hogy a legkedvezőbb ajánlatot tudjuk kiválasztani és Debrecennek nagy tartaléktökéje nem marad már sokáig kihasználatlan.

Hogyan terjednek a betegségek?

Irta: Gerlóczy Zsigmond, egyetemi m.-tanár.

Most, hogy a kolera, tifusz, skarlát és más járványok rémitgetik a közönséget, alkalomszerűnek tartom megmutatni a járványok elleni védekezés módját és azt, hogy miképpen terjednek a járványok szinte észrevétlen módon.

Hogyan juthat be a skarlát a palotákba?

Egyik legelőkelőbb fővárosi cukrosbolt cukorkacsomagolási termében apró kis kezek fürgén csavargatják színes papirosokba a Crème de Chocolat, Café à la crème, Menthe és egyéb finom cukorkákat. Mintegy 30—40 viruló leányka dolgozik nap-nap mellett abban a teremben. Egyik igen bágyadtnak látszik. Társnői észre is veszik, hogy valami baja van. Biztatják is, hogy hagyja abba a munkát, kérekedjék el a főnöktől. Nem teszi, mert a karácsonyi ünnepekre való tekintettel sok a dolga és az ő helyét hamar betöltének mással. Megvárja a déli harangszót, amikor ugyanis hazamehet. Már reggel, amikor hazulról elindult, fájt a torka. Fázott is, majd egyre jobban előntötte a melegség. Alig tudott hazavánszorogni és egyenesen az ágyba kívánkozott. Amikor levetkőzött, észrevette, hogy a melle, a karjai, a teste mindenütt szokatlanul piros és mert nagyon rosszul volt, aggódó édes anyja azonnal orvosért küldött. Az orvos a 17 éves leánykán igen erős skarlátot konstatait. Ki tudná megmondani, hogy hány előkelő családban szopogatták karácsony ünnepén azokat a finom cukorkákat, amiket az a szegény, beteg leányka oly nagy igyekezettel csomagolt szíves papirosokba. Ki csodálkozik azon, hogy a skarlát eljut a palotákba?

Jegeskávé — tifusz.

Egyik vidéki városunk előkelő cukrászdájában „társaságbeliek” jegeskávé mellett nevetgélve beszélnek el a napi eseményeket. Csupa jókedv, csupa kedély valamennyi. — Egyiknek a homlokán sem szántott még redőt a gond. Eleganciával szedegetik a lapos kis kanalakkal a jegeskávé cukros tejszinhabját, nem is sejtve, hogy a fehér, édes tejszinhab veszedelmes mérget rejt magában. Három hét múlva négy előkelő család otthonában nagy szomorúság ütött tanyát. Magas láz döntötte ágyba a jókedvű társaság hat tagját. Aggódva lesik az orvos tekintetét. Komoly betegség, hastifusz támadta meg őket. Az orvos kutató elméjével keresi a betegség forrását. Tudja, hogy a városban elszórtan fordulnak elő tifusz esetek, de leginkább csak a szegényebb néposztály körében. Az ivóvíz nem okozhatta ezeket a megbetegedéseket, hisz akkor sokszorta több lenne a tifuszosok száma. Nem nyugszik, míg ki nem kutatja a fertőzés forrását. Nyomoz a tisztí főorvosi hivatalban és megakad a szeme a bejelentett esetek sorában egy kis házi epidémián, amely mintegy négy hét előtt egy majoros családjában ütött ki. A majoros neje és három gyermeke betegedett meg akkor tifuszban. Ezen a nyomon elindulva megtudja, hogy a cukrász tőlük kapta a tejszint, amely ott a majoros udvarában fertőződött a tifusz bacillusával s mint tejszinhab lett okozója hat viruló egészséges ember súlyos betegségeknek.

Szentelt víz.

S. olasz városkában difteria-esetek fordultak elő. Mint mindenütt, úgy S.-ben is akadt egy komolyan észlelő orvos, akinek a figyelme mindenre kiterjedt. Kissé kényes vizsgálatra határozta el magát, amennyiben egy szerinte helytelen vallási szokás ártalmait akarta tudományos alapon megvizsgálni. — Megvizsgálta az egyik szentelt víz tartó medencét vasárnap este. Ebben a szen-

telt víz tartóban a víz 24 óráig állott, s ezt a vizet vizsgálta meg bakteriológiailag. A szentelt vízben számos betegséget nem okozó baktériumon kívül talált orbáncot okozó coccosokat és difteria-bacillusokat is. — Milyen könnyen juthatnak ezek a bacillusok a szentelt vízbe mártott ujjakkal annak a szájába, aki a keresztvetésnél a száját is érinti?

A mosónő.

Egyik államtitkárunk házában második napja nagymosás folyik. Ebéd ideje van. A cselédség és a mosónő feljönnek a mosókonyhából, hogy a lakás konyhájában megebédeljenek.

A mosónő már az első napon is panaszkodott, hogy nagyon gyöngének érzi magát, lázas, szédül s ha nem volna kénytelen dolgozni, legszívesebben ágyban maradt volna. Alig érnek fel a lakásba, a mosónő összeesik, elájul. A mentőket hívják, akik a lázas, elájult asszonyt a fertőzőbetegszállító kocsin elszállítják a járványkórházba. Ott az orvosok megállapítják, hogy a szegény asszony kiütéses tifuszban szenved s hogy állapota reménytelen; negyednapra meghalt. Csodás véletlen, hogy nem fertőzte meg a cselédséget.

A Vigszínház igazgatója Debrecenben.

Beszélgetés színészetről, irodalomról.

Illusztris vendége van Debrecen városának. Ditrói Mór, a budapesti Vigszínház nagynevű igazgatója, a magyar modern színművészet uttörő bajnoka, a magyar drámaírás széplelkű protektora, ma este hét órakor Budapestről ideérkezett. Vele van Roboz Elek, az országos színészegyesület intéző főhivatalnokja is, aki már tegnap óta időzik itt.

Azért jöttek, hogy meggyőzzék a város intézőségét, mikép a színészek nyugdíjintézete javára szolgáló pótfillérek befizetésével oly humánus célt gyakorolnak, mely a város tradíciói folytán méltán elvárható a város színmagyar közönségétől.

Elmondják, hogy akik estéről-estére agyuk és szívük teremtő erejével nyujtanak művészi gyönyörűséget, hamarabb megropannak ott, a világot jelentő deszkákon, mint a gyári munkás az ércokók tüzeiben s akik a humor és pajzanság üde mezében lépnek eléjük, 20—30 év alatt roncsai lesznek az emberi izomszervezetnek.

S ezek a vig arcu, teli szívű emberek, amíg verejtékes munkájukkal alig keresnek többet, mint egy középrangu kis hivatalnok, fizetésük tizedrészt adják jövőjük alapozására: nyugdíjra.

S mégis, mikor a jól megérdemelt pihenést eléri, még a szűkös létminimumot sem kaphatják meg. Mert szegény a színészegyesület, maga magától kénytelen elvonni a falatot az öreg színész, nehogy összedőljön az egyesület. Csak 80 százalékát kapja nyugdíjának a színész. Ezért igyekezett a magyar színészegyesület az osztrák egyesület után azt a humánus utat választani tagjai megmentésére, mely pár fillér új terhet ró a színházba járó közönségre. Ugyan ki ne adná ezt 2—10 filléret szívesen, hiszen a színész a szívét adja oda cserébe.

Minden város a legnagyobb lelkesedéssel sietett tehát az elmerült színészek segélyére, egyedül Debrecen zárkózik el ridegen. A legképtelenebb érveket hozzák fel ellene, hogy most emelték a helyárat, nem lehet ellenőrizni a befolyt összeg hovatartását stb.

Munkatársunknak alkalmá volt a szí-

nészegyesület elnökével, Ditrói Mórral beszélni e tárgyban.

— Minden város szedi már ma az országban a pótfilléret, — mondja — a legkisebb nemzetiségi helyek is. Emelték a helyárat mindenütt, ám a közönség soha sem tett a fillérek ellen kifogást. Sőt éppen a nemzetiségi helyeken még felül is adakozott az előírt csekély összegeken. Nem értem ezt az egyetemért harcoló, jó magyar várost, mi oka lehet, hogy a magyar színészek, a magyar irodalom katonáitól pár fillért megtagadjon?!

Roboz Elek, az egyesület főtisztviselője pedig megnyugtatólag magyarázza, hogy a beszédett fillérek mennyisége kitünik az elszámolásból, melyet a pénztárnok az eladott jegyekről készít. Mely elszámolásnál az egyesület bizalmi embere — a társulat egyik tagja — van jelen.

— Nem is kérünk többet — mondja Roboz Elek — csak azt engedjék, mint Aradon: fakultatíve szedhessük ezt az önkéntes adót.

Azzal felmutatja Szendrey Mihály aradi színgazgató levelét, aki azt írja Irmay színházi titkárnak, hogy egyetlen eset sem volt, mikor ezeket a filléret megtagadták.

Magyar írókról és darabokról.

Emlékezhet minden újságolvasó arra a dicsőséges magyar ciklusra, melyet a Vigszínház Ditrói Mór igazgató fáradozásai folytán rendezett, mikor egymásután 100 estén kizárólag magyar szerzők műveit adták elő. Ezekkel az előadásokkal Ditrói Mór a magyar drámairodalom ügyét mértőföldekkel dobta előre. Megkérdeztem tehát, hogy az idén hány magyar darabot adnak elő?

— Van elfogadott eredeti darabunk Földes Imre és Garvay Andortól s Herczegh Ferenc, Bródy Sándor és Molnár Ferenc is ígértek újdonságokat. Persze a Vigszínház kezdő írók kísérleteivel nem igen foglalkozhat, mert részint a színház nagy kiadásai, részint a darabok kiállításának költséges volta gátolja ebben. Ezenkívül a színház nagy méretei folytán 300—400 ember elvész a nézőtérben, ami nemcsak anyagilag, de erkölcsileg is hátrányos színháznak, írónak egyaránt. Innen magyarázható a Magyar Színház eredeti bemutatónak jelentékeny többlete, ahol kisebb térben és kevesebb költséggel könnyebben lehet próbálkozni.

— Magyar operettet kapunk az idén a Vigszínházról?

— Lehet, bár bajosan hiszem, mert a kardalosok hiánya nemcsak a vidéken, de nálunk is érezhető.

— Ma már minden színészkolába járó növendék művésznek készül, akár van tehetsége, akár sem s az iskolák, ha fenn akarják tartani magukat, a pár tehetségért, kénytelenek a sok tehetségtelen elemet is benn tartani. Ugy, hogy még a Vigszínház körusát sem tudjuk összeállítani ezekből.

Azt is elmondta még a kiváló igazgató, hogy a Vigszínház személyzete szorgosan készül a téli szezonra s igen sok nagyszerű darabot fog hozzánk juttatni. A mostani bemutató, a „Nyári szerelem” is egyike lesz a legsikerültebb műsordaraboknak. Sajnálja, hogy a debreceni színtársulat tehetséges tagja, Vajda Ilonka, ki az egyik női főszerepből már próbált is, nem játszhatja el szerepét, mert igazgatójának nagy szüksége van rá.

Végül pedig azt a reménységét fejezte ki, hogy Debrecen város ősi hagyományai-

hoz méltosok lesznek a színészek elapozásai reivel!

Wilhelm a pén

Beszélgés

A v... rendam... különöse... Bank főt... 4 százalé... érkezett... felemelté... pénzdrág... a beszéd... rátának... lése egy... zott, a k... keresked... az ijedsé... reskedele... les, amel... solhatják... ijedelem... vagy jol... ok. A pé... de sem p... káros, v... ról szó s... letkötésé... mitásba

Az... kedő vil... emelés n... oly font... okai és k... faktor v... ma felk... Osztrák... kérdést... következ... lező sziv... felvilágo... dekes do

Will

— A... tészt okoz... csak sze... is volt a... ugyan m... rátaemel... hogy a f... és rátaer... hónapig... bat. Ám... dást mu... kellett a... miután e... piacra. A... mint a k... cokat ke... Ez... így ez a

Debr

Pi

hoz méltóan nem fog elmaradni a többi városok humánus gondolkozása mögött s a szinészek nyugalmának és jövőjének megalapozásához örömmel fog járulni — fillé-reivel! — Ugy legyen!

(gy. zs.)

Wilhelm Emil a pénzdrágulás okairól.

Beszélgetés az Osztrák-Magyar Bank debreceni főnökével.

A világ mozgatója, a nervus rerumgerendaum, beszélt magáról mindig. De most különösen sokat. Amióta az Osztrák Magyar Bank főtanácsa e hó 21-én a bankkamatlábát 4 százalékról 5 százalékra emelte s amióta hirtelen érkezett annak, hogy a külföldi jegybankok is felemelték a kamatlábát, általánosan csak a pénzdrágulás, sőt sok esetben a pénzszűke a beszéd tárgya a kereskedővilágban. A bankrátának meglepetésszerűen, hirtelen jött emelése egy pillanatra valóságos ijedelmet okozott, a kereskedelem szivverése mintha egy kereskedelem pillanatra megállt volna. És ez az ijedség természetes és érthető is volt, a kereskedelem vérkeringését érintette ez az emelés, amelynek következményei erősen befolyásolhatják a közgazdasági élet alakulásait. Az ijedelemben azonban szerencsére nem volt, — vagy jobban mondva ez idő szerint nincsen ok. A pénz ugyan drága, a ráta magasabb lett de sem pénzszűke, sem pedig az emelés káros, vagy elviselhetetlen következményeiről szó sem lehet. A kereskedelemben, az üzletkötésekben egy százalék ráta emelés számításba nem jöhet.

Az a nagy érdekeltség, amely a kereskedő világot és a közgazdasági életet a rátaemelés nagy közgazdasági eseményéhez fűzi, oly fontosságúvá teszi e kérdést, hogy annak okai és következményei felől a leghivatottabb faktor véleményét kértük ki. Munkatársunk ma felkereste Wilhelms Emil főfelügyelőt az Osztrák Magyar Bank debreceni főnökét és kérdést intézett hozzá a rátaemelés okai és következményei iránt. Wilhelms Emil lekötelező szívességgel és készséggel adta meg a felvilágosításokat, amelyeknek során igen érdekes dolgokat mondott.

Az emelés okai.

Wilhelms Emil a következőket mondta: — A kamatláb felemelése nagy meglepetést okozott, mert a főtanács ülését mindenki csak szeptember hó 28-ára várta. Valóban ez is volt a bank vezetőségének szándéka. Az ugyan már elhatározott dolog volt, hogy a rátaemelést kimondják, de az volt a terv, — hogy a főtanács ülését csak 28-án tartják meg és rátaemelés kimondása után is legalább egy hónapig meghagyják a 4 százalékos kamatlábat. Ámde a deviza árfolyamok olyan emelkedést mutattak, hogy a banknak mielőbb meg kellett akadályozni az arany kiözönlését, — miután ez ideig már is sok aranyat dobott a piacra. A tőke nálunk kisebb jövedelmezőségű mint a külföldön s ezért a tőkék a német piacokat keresték.

Ez azonban csak arannyal lehetséges s így ez a tőkeelhelyezés erősen igénybe vette

aranykészletünket. Miután pedig figyelemmel kell lennünk arra is, hogy nemsokára a készfizesítés időpontjának is be kell következnie. — Már pedig a készfizesések fölvétele csak úgy lehetséges, ha az Osztrák Magyar Bank kellő aranyfedezettel rendelkezik. Ma az Osztrák Magyar Banknak mintegy 1 milliárd és 600 millió értékű ércfedezete van. Ezt az érckészletet nagy fáradsággal, hosszú munkával gyűjtötték össze. Ez az ércfedezet oly nagy, — hogy ezzel az ércfedezettel az Osztrák Magyar Bank a kontinens jegybankjai között második helyen áll. Ezt az érckészletet akarta megvédeni az Osztrák Magyar Bank főtanácsa a rátaemeléssel kényszerítette erre annak a célnak elérése, hogy a kiözönlést megakadályozza. Oka még a bekövetkezett pénzügyi változásnak az is, hogy a soha ilyen alacsonyban nem álltak még a záloglevelek mint most. Olyan sok befektetést eszközölt ez állam, hogy az ezek folytán kibocsátott papírok természetszerűen leszorították egymás értékét s okozták az árfolyam süllyedését.

— A kamatlábemelés azonban nemcsak az Osztrák Magyar Banknál volt szükséges, mert a rátaemelés az egész kontinensen bekövetkezett. Emelte a rátát az angol, német, francia bank is, amely pedig háromszázalékos rátája mellett kiakart tartani. Tegnap már a börzén érezhető is volt ez, amennyiben a papírok 1—2 koronával estek.

A rátaemelés hatásai.

— A helyi intézetekre — folytatta felvilágosításait a bank főnöke — ez a kamatlábemelés csak előnyös lehet. Mert például a helybeli elsőrangú intézetek is visszleszámitolási hitelt a fővárosi nagy bankoktól az utóbbi időben 5 és egy negyed százalékra kaptak, viszont ők az Osztrák Magyar Bank kamatlába felett csupán egy fél, vagy egy százalék mellett alhattak pénzt s így valóságos hátrányt szenvedtek, úgy, hogy nem egy üzletet egyenesen veszteséggel kötöttek meg. Ez most kicenyelődik és a pénzkinálat arányban fog állani a kamatlábbal.

— Rátaemelés kedvező hatást sehol sem gyakorol. A kereskedelemben hitelmezsorításról szó sincsen, mert az egy százalék nem befolyásolhatja az üzleteket. A helybeli pénzüintézetek azért nem restringálják üzleteiket. Az, ami régebben volt, most nem fenyegeti a pénzvilágot, ma nincs pénzszűke, csak a pénzdrágulás. Akkor 6—7 százalékra emelkedett a ráta még az angol bankban is s ez természetesen rendkívül kedvezőtlen hatással volt.

— Főképpen a mi vidékiünkön ez a rátaemelés arra hivatott, hogy letörje egy kissé azt a telekspekulációt, amely ezidőszerint itt Debrecenben tulságosan erőre kapott és egészségtelen. De ismétlem, hogy sem az iparra, sem a kereskedelem, sem általában a közgazdasági életre ez a rátaemelés bénítólag a legkisebb mértékben sem hat és a debreceni pénzüintézetekre kedvező oldala is van.

Meddig tart az emelkedés?

— Hogy meddig tarthat ez az állapot, azt most megmondani nem lehet. Az bizonyos, hogy a pénzpiac helyzete egyelőre javulni nem fog. Ha pedig a pénzpiac felszült-

sége tovább tart, az is lehetséges, hogy a novemberben vagy decemberben még ez a ráta is emelkedni fog.

Wilhelms Emil nyilatkozata elsősorban megnyugtató. Mert a nyilatkozatból megállapítható, hogy a közgazdasági életet semmiféle vonatkozásban károsan nem érinti ez a kamatláb emelkedés. A hitelt kereső közönség ugyan valamivel drágábban jut a hitelhez, de a kereskedelem, az üzlet semmiféle megszorítást nem szenved. Az a körülmény, hogy ez az emelkedés a Debrecenben lábrakapott telekspekulációt egy kissé visszaveti, csak örvendetes dolog, ami néhány spekuláns hirtelen való meggazdagodási vágyainak fáihat ugyan, de a közre ez irrelevans vagy inkább kívánatos. Pénzhiányt nem fog megérezni a hitelt kereső üzletfél, az általános drágaságra alig fog hatni a rátaemelés.

A közléstémények miatt szükséges hitelenél még jobban a községek, városok, így Debrecen is megéri ezt a rátaemelés és itt érzi majd meg a város, hogy akkor, amikor az elmúlt évben, illetve az idén a régi árfolyam és régi kamatláb mellett vehette volna fel az okvetlenül szükséges hitelt, nem élt az alkalommal.

Egy nyiregyházi huszárhadnagy öngyilkossága.

A szép Jolán hidegsége miatt.

Egy fiatal, fess huszárhadnagy vált meg az élettől, aki a modern élet minden szépségét és kellemességét ki akarta aknázni s mégis úgy halt meg, mintha csak valami romantikus regény befejezését akarta volna megírni.

Házasság Géza nyiregyházi 14-ik ezredbeli huszárhadnagy ma hajnalban a budapesti Fiume-szállóban föbelötte magát és nyomban meghalt.

Tegnapelőtt Kapy Miklós nyugalmazott huszárkapitány társaságában a Casino de Parisban volt. Ott megismerkedett a mulató egyik szép táncosnőjével, Kuzmányi Jolánnal, aki iránt szenvedélyes szerelemre gyuladt. Negyedórakig szótlánul ült imádoztja mellett és elmerengett szép arcán. — Ha beszélt is, csak ennyit mondott:

— Jaj, de szép! Szeretem . . .

Az éjszaka egy boy által meghívta a leányt vacsorára, aki azonban ezt nem fogadta el, hanem azt üzenté, menjen hozzá a Casino de Parisba.

— Én nagyon szeretem magát, nagyon szeretem és ezt be is fogom bizonyítani.

Igy bucsuzott el a táncosnőtől. Visszament a szállóba, ott több levelet írt. Az ezredesének, a mostohaapjának, dr. Kaldrovits Géza, a Jelzalog Hitelbank igazgatóhelyettesének, egy külföldön lakó hölgynek és egy szegedi ismerősének.

Azt mondják, nem szerette a katonaiéletet. Tegnap kellett volna Nyiregyháza az ezredénél jelentkeznie. Ismerősei azt hi-

Debreczen-Belvárosi Takarékpénztár Hitelt nyújt
minden elfogadható formában
Részvénytársaság
Piacz-utca 41. sz. Betétet 5%-kal kamatoztat.

szik, hogy nem is szerelme miatt lett öngyilkossá.

... Romantikus volt, akit erővel hősnek akartak kinevelni. Nem csoda, ha a kardbojt és egy könnyelmű leány között a golyót választotta.

HÍREK

— **Vasárnapi istentiszteletek.** A debreceni református templomokban vasárnap, e hó 24-én prédikálni fognak a Nagytemplomban Boér Károly vallásoktató lelkész, a Kistemplomban 9 órakor Gáborjáni Szabó Gábor s. lelkész, 11 órakor Uray Sándor lelkész, a Kossuth-utcai templomban Szele Miklós vallásoktató, az Ispotályi templomban Papp József s. lelkész, a városi szegényházban Hajdu Zsigmond püspöki titkár, a csapókeri imaházban Kovács János vallásoktató lelkész, a homokkeri imaházban Nagy István főiskolai szénior.

Az ág. hitv. ev. templomban az istentiszteletet vasárnap délelőtt 10 órakor Kutas Kálmán segédlelkész végzi.

— **Elmaradnak a népfőlkelő jelentkezések.** A honvédelmi miniszter ma értesítette Debrecen város tanácsát, hogy az idei időszaki népfőlkelő jelentkezések elmaradnak.

— **A kolera beteg és halottal.** A belügyminiszter ma közölte a törvényhatóságokkal és ezek között Debrecen városával is, hogy augusztus hó 10-től e hó közepéig hány koleramegbetegedés és halálozás történt. A közlés szerint megbetegedett 11, meghalt 5, Fiumében megbetegedett 4, nem halt meg egy sem, a bácsbodrogmegyei Palánkán megbetegedett 1, nem halt meg egy sem, Komárom vármegyében Nagykeszi községben megbetegedett 3, meghalt 1, a pestpilissoltkiskunmegyei Budafokon megbetegedett 1, meghalt 1, Ujpesten megbetegedett 16, meghalt 9, Pozsonymegyében megbetegedett 3, meghalt 2. A hivatalos megállapítás szerint megbetegedett összesen 39, meghalt 18 ember.

— **Ajánlatok a katonai barakokra.** Tudvalevő, hogy Debrecen városa két vasbeton barak építését határozta el és pedig azért, mert a katonaság elhelyezésére most megfelelő helyiség rendelkezésre nem áll. Az építésre hirdetett pályázat folytán tizennyolc ajánlat érkezett be, amely ajánlatokat a mérnöki hivatal átszámította és erre vonatkozó jelentését ma terjesztette be a városi tanácshoz. Ma délelőtt rendkívüli ülést tartott a tanács s ezen tárgyalták a beérkezett ajánlatokat. Kétféle ajánlatok érkeztek be, olyanok, amelyek általánosságban alapján és olyanok, amelyek egységáron vállalják a munkát. — Az általánosság szerint tett ajánlatok voltak olcsóbbak s ezek között is a legolcsóbb ajánlatot a Fried és Adorján cég tette 307000 koronával, amely az előirányzott építési költségeknél is több ezer koronával olcsóbb. A tanács ezt az ajánlatot el is fogadta s az építéssel a Fried és Adorján céget bízta meg.

— **Uj földrengés Kecskeméten.** Kecskemétről táviratozzák: Ma hajnali három órakor két másodpercig tartó földalatti morajtól kísért gyenge földrengés volt érezhető. A kisebb tárgyak megmozdultak és a kutak vize zavaros lett. Habenicht tanár góthai csillagásznak jóslatát arra vonatkozólag, hogy szeptember 22-én újabb földrengés lesz, sokan emlékezetben tartották s ezek között különösen nagy izgalom volt észlelhető. Az éjszakát sokan a szabad ég alatt töltötték.

— **Debreceniek a szatmári ipari és gazdasági kiállításon.** A Szatmármegyei Gazdasági Egyesület ötvenéves fennállását gazdasági és ipari kiállítás rendezésével ünnepelte meg. E kiállításban a szatmármegyei iparosságon kívül néhány debreceni iparvállalat is részt vett és szép sikert arat. — A kiállítást támogatásban részesítette a debreceni kerületi kereskedelmi és iparkamara is. A kiállítás megtekintésére a kereskedelemügyi miniszter Micsek Endre miniszteri tanácsost küldötte ki, aki a kamara képviselői:

Szent-Királyi Tivadar elnök és Rácz Lajos dr. s. titkár kíséretében az egész kiállítást részletesen megtekintette, a kiállítók körülményei iránt meleg érdeklődéssel és szeretettel. A kiállításon feltűnt debreceni vállalatok közül az Első debreceni mezőgazdasági gépgyár, a vas és rézbutorgyár, az első debreceni lópatkógyár és Hirschfeld Armin hálókötő gyára emelkedtek ki az iparcsarnokban. Az erdészeti csoportban pedig az Első debreceni Takarékpénztár érdekeltségi viszonyában levő Avasszatmári gőzfűrés és falepárló r. t. tűnik fel; ugyancsak ugyanott a debreceni Első fészekodu gyár is. A kiállítás ipari munkáinak elbírálására a kamarától kért a kiállítás vezetője bíráló bizottságot. A kamara küldötteiként Rácz Lajos dr. kamarai s. titkár következő zsüri-tagokat vezette Szatmárra: Dávidházy Kálmán, Vámos Károly, Cziczó Lajos és Varjassy Imre. A kiállításon számos állami érmen kívül a kamara is ezüst kitüntetést érdemelt meg. A zsüri a kiállítás igen szép, színvonalas eredményét különösen kiemelte. Ugy értesülünk, hogy a debreceni ipartestületben mozgalom indult, hogy e hó végén nagyobb társaság menjen át a kiállítás megtekintésére.

— **Iszákos emberek gyakran szenvednek gyomorhurutban,** melytől csak nagyon nehezen tudnak megszabadulni, mert az italtól nem képesek teljesen elszokni. Az ily evének vegyenek be naponta két-háromszor félórával az étkezés előtt 2—3 evőkanálnyi természetes **Ferencz József-keserűvizet** s csakhamar tapasztalni fogják, hogy a gyomorhurut tünetei következetesen elmúlnak.

Igy a budapesti magv. kir. tudom. egyetem II. belgyógyászati klinika kimutatása szerint egy férfinél, ki iszákossága következményeként idült gyomorhurutban szenvedett, az étvágy a Ferencz József-keserűviznek már két napi használata után feltűnő módon fokozódott.

A valódi Ferencz József-keserűvizet mindenki beszerezheti a jobb fűszerkereskedésekből és gyógytárakból.

— **Stolypin gyilkosát fölakasztják.** Kiewből táviratozzák: Tegnap délután félnégy órakor ült össze a kiewi hadbíróóság, hogy ítéletet hozzon Stolypin herénylője, Bagrow felett. A kiewi vár egyik bástyájában ülésezett a hadbíróóság, melynek elnöke Reinhardt tábornok volt. Az egész tárgyalást végighallgatta az igazságügyminiszter is. Mindössze öt tanut idéztek be, köztük Koljarkow ezredes, a kiewi titkosrendőrség eddigi vezetőjét. Késő estig tartott a tárgyalás és a tanúk kihallgatása után a bíróság kötél általi halálra ítélte Bagrowot. Az ítélet jogerős és csak a cár megerősítésére szorul. Ha ez megjön, akkor hétfőn Kiewben felakasztják Bagrowot. — Egy újabb kiewi távirat szerint a halálos ítéletet 28-ika előtt nem hajthatják végre, mert a katonai perrendtartás értelmében a cár addig megkegyelmezhet Bagrownak. Stolypin tegnapi temetésén semmi rendzavarás nem történt.

— **A város telekvásárlásai.** Kovács József polgármester ma közölte a törvényhatósági bizottság tagjaival, hogy a legközelebbi közgyűlésen a névszerinti szavazásokat: Id. Prém Ferenc és neje tulajdonát képező Ajtó-utca 15. számú házastelek, Bihari István és neje tulajdonát képező Rakovszky-utca 2. számú házastelek. A tüdőbeteg szanatórium céljaira kijelölt nagyerdei terület átven-

kedése felett (harmadizben). Tarbay József és neje tulajdonát képező Erzsébet-ut 52. számú házastelek vétele, esetleg kisajátítás útján megszerzése felett. Özv. Frits József és társai tulajdonát képező Erzsébet-ut 56. sz. házastelek vétele, esetleg kisajátítás útján megszerzése felett. Vida Miklós és neje tulajdonát képező Nyil-utca 82. sz. házastelek megvétele felett. Ungvári Andor tulajdonát képező Erzsébet-ut 36. számú házastelek megvétele felett. Nagy Imr és neje tulajdonát képező Késes-utca 44-ik számú házastelek megvétele felett (másodizben). A néhai Torday Gábor örökösei tulajdonát képező Méliusz-tér 2-ik számú házastelek megvétele felett. Gyöngyösi Sándor és neje tulajdonát képező Baross-utca 1-ső számú házastelek megvétele felett. Özv. Eklí Jánosné tulajdonát képező Timár-utca 17. számú házastelek megvétele felett. A Kontseffé kertészeti teip megvétele felett (első izben).

— **Uj magassági rekord.** Az aviatikában eddig 2250 méterrel tartották a magassági rekordot az utassal való repülésben. Matieu pilóta tegnap — mint Párisból jelentik — megjavította ezt a számot, amennyiben egy utassal 2470 méter magasságig emelkedett. Állítása szerint könnyen sikerült volna a 3000 métert is elérnie, ha ő és utitársa melegebb ruhát vittek volna magukkal, de a magasabb légrétegekben oly metsző volt a hideg, hogy a visszatérésre kellett szánniok magukat, mielőtt a három kilométert elérték volna.

— **Házasságok.** Az elmúlt héten a debreceni m. kir. állami anyakönyvi hivatalban a következő párok kötötték házasságot: Szombati István—Kiss Klára, dr. Bródy Miklós—Strébely Etelka, Kammwer Albert—Nagy Terézia, Szabó Mihály—Oláh Juliánna, Méhész Sándor—Kiss Eszter, Króh Farkas, Haáz Fanny, Schvarcz Béla—Schulz Katalin, Szécsi Gábor—Füzési Erzsébet, Madar Sándor—Labanez Róza, dr. Bölöni Zoltán—Des Combes Gizella, Weisz József—Preusz Sarolta, Főríz Mihály—Varga Róza, Szikszay Béla—Szathmáry Izabella, Barza István—Szekeres Mária, Pető István—Török Zsófia, Kékesy József—Sziuts Gizella.

— **Tanulmányi látogatás.** A női felső kereskedelmi iskola és az egyéves női kereskedelmi szaktanfolyam növendékei tanáraik vezetése mellett a tegnapi napon megtekintették Debrecen két hatalmas pénzügyi gyönyörű palotájában a bank legteljesebb kényelemmel berendezett helyiségeit járták be. Veszitbulár-rendszerben decentralizálva vannak az osztályok. Villamos szellőztetők, villamos másoló, számoló gépeivel, páncélszekrényeivel az Alföldi Takarékpénztár modern pénzügyi képet mutatja. Az egyes osztályoknál a banktisztviselők, akik majdnem mind iskolánk kötelekéből kerültek ki, szolgáltak szíves magyarázattal. Poroszlav László, a bank gavallér igazgatója távozása-akor a leányoknak virágcsokrokkal kedveskedett. Délután az Osztrák-Magyar Bank helybeli fiókját tekintették meg. A fiók főnöke, Wilhelms Emil, tanulságos és értékes ismertetés keretében ismertette meg a látogatókkal a bank szervezetét és érdekes adatokkal szolgált a debreceni fiók három milliárd koronát felülmúló nagyarányú forgalmáról. Bemutatták a kezelés összes módzatait, a páncélszekrényeket, amelyekből milliókat raktak az ámuló leánykák kezeibe. Természetesen ezeket nem vihették magukkal emlékül.

— **Halálos esés a padlásról.** Hajduböszörményből jelenti tudósítónk: Bakó Mihály 81 éves ember még mindig jó erőben lévén,

SALVATOR kiváló bór- és lithiumos gyógyforrás

vese- és hólyagbajoknál, köszvénynél, cukorbetegségnek, vörhenynek, emésztési és lélegzési szervek hurutjainál kitűnő hatása. Természetes vasmentes savanyvíz.

Raphető ésványvizkereskedésekben és gyógyszertárakban. SCHULTES ÁGOST Szinye-Lipócsi Salvatorforrás-vállalat Budapest, V. Rüdöf-rakpart 2.

gyakran s a ház kö ide, hogy megsuszo ső lépeso mulva kis fonon jele ügyesség ügyész m

— **Jó** több közs több gazd marháit v ellopták. A süriin elől gálatot in nyomozni száros, va Nagy Gáb személyéb folyamán ták meg.

— **Ká** Az érmelle hó 4-én, a „Kálvina vára Balta feld József jótékonyc latságot r Megnyitó dr. ref. püs adja: a sz lationi emlé adja: Konr adja: dr. F rán kiséri Előadja: K verseny ké személyjeg

Megnyílt **Sza** kész íért **DEBREC** (Fischer) Külön ter

— **Ado** Egyesület r tott intéző-b a részére gelyezéseke az Igazsági 1000 kor. 2. biz. közgyűi számla — 2 ezentul 120 fedezésének takarékpénz a debreceni és 5., egy né városunk va nek neve a nem jutott t vében itt a nöm meg s leteknek ad tünket nagy jában elöseg 1911. szept. titkár.

Has Dr. 1000 holda Érték czenben, 2. szám.

— **Dr. K** opata orvos 29-én péntek ton d. e. 11 ahol különöse mosan látog hires orvost.

gyakran segített fel és lehordani a padlásról a ház körül szükségeseket. Ma is felment ide, hogy ott foglalatoskodjék. Véletlenül megcsuszott, egyensúlyát veszítette és a felső lépcsőről lezuhant a földre. Pár pillanat múlva kiszenvedett. A rendőrség ma telefonon jelentette az esetet a debreczeni kir. ügyészségnek, honnan Gáthy Bálint kir. ügyész megadta az engedélyt a temetésre.

— **Jómódu marhatolvajok.** Hajdumegye több községében már hosszú idő óta több és több gazda jelentette a hatóságnál, hogy a marhát vagy disznait ismeretlen tettesek ellopták. A csendőrség az utóbbi napokban sűrűn előfordult lopás miatt erélyes vizsgálatot indított és sikerült is a tolvajokat kinyomozni Nagy Lajos egyeki jómódu mézárós, valamint Tóth László és Gulyás Nagy Gábor marha- és sertéskereskedők személyében. Megállapították, hogy a nyár folyamán a böszörményi gulyát is ők lopták meg. A három embert letartóztatták.

— **Kálvineum-ünnepély Székelyhidon.** Az érmelléki református egyházmegye okt. hó 4-én, a székelyhidi Fürdő-vendéglőben, a „Kálvineum” (lelkész árvák otthona) járára Baltazar Dezső dr. püspök és Dégenfeld József gróf főgondnok védnöksége alatt jótékonycélu hangversenyt s utána táncmulatságot rendez, a következő műsorral: 1. Megnyitó beszéd. Előadja: Baltazar Dezső dr. ref. püspök. 2. Fráter Loránd dalai. Előadja: a szerző cigányzene kísérettel. 3. Balatoni emlék Székely Imrétől. Zongorán előadja: Konrád Lászlóné. 4. Ének szám. Előadja: dr. Fráter Pálné Károlyi Leona, zongorán kíséri Várady Aladár. 5. Bezáró beszéd. Előadja: Kiss Ferencz ref. esperes. A hangverseny kezdete este 8 órakor. Belépti-díj: személyjegy 3 korona, családjegy 8 korona.

Megnyílt! **Szabó Miklós** kész férfi-, fiu- és gyermekruha nagy-áruháza
DEBRECZEN, Piac-utca 61. szám.
(Fischer-palotában, Szt.-Anna-utcával szemben.)
Külön termék mérték utáni rendelésekre.

— **Adományok a „Debr. Patronázs-Egyesület részére.** Ez egyesület tegnap tartott intéző-bizottsági gyűlésén vették számba a részére utóbb érkezett adományokat, segélyezéseket, amelyek is a következők: 1. az Igazságügyminisztériumtól államszegélyül 1000 kor. 2. Debrecen sz. kir. város törvh. biz. közgyűlésétől a múlt évi nyomdai számla — 257 korona 40 fillér elengedése és ezentul 120 korona évi nyomdai szükséglet fedezésének megajánlása; 3. a hajdumegyei takarékpénztártól H.-szoboszlórol 25 kor. 4. a debreceni mezőgazdasági gépgyár r. t.-tól és 5., egy névtelentől 20—20 kor. E névtelen városunk valamely pénzintézete lehet, melynek neve a véletlen közbejártsága folytán nem jutott tudomásunkra. Egyesületünk nevében itt a nagynyilvánosság előtt köszönöm meg s a felsorolt hatóságoknak, testületeknek adományait, melyekkel egyesületünket nagy és nemes céljai felé vezető útjában elősegíteni sziveskedtek. Debrecen, 1911. szept. 23. Csiky Lajos, patr.-egyesületi titkár.

Haszonbérlet.

Dr. Balkányi Miklós mártonfalvi 1000 holdas birtoka haszonbérbeadó.
Értekezhetni tulajdonossal Debreczenben, vagy Mártonfalván. Telefon 2. szám.

— **Dr. Katona Mihály** sárospataki homeopata orvos ismét rendel Debreczenben f. hó 29-én pénteken egész nap és 30-án szombaton d. e. 11 óráig Darabos-utca 55 sz. alatt, ahol különösen tüdő és gyomorbetegségeket számosan látogatják a sikeres gyógyításairól híres orvost.

— Világhírű Habig kalapok egyedül raktára Aszmann Ferencznel, Piac-u. 27.

Legnagyobb választék
harisnyákban
kötött és szövött árúban
Márton Gyula és Fia
ujjonnan berendezett úri és női divat üzletében
Főtér- és Simonffy-u. sarok, a városházával szemben. — Flók üzlet nincsen.

— Erdőssy Ilona bécsi szabászati akadémiaát végzett okl. szaktanitónő első szabászati és varró tanintézetében Hatvan-u. 42. sz. alatt, a beiratkozások folyamatban vannak. Varrónők és felnőttek részére esti tanfolyam. A növendékek a tanórák alatt saját részökre dolgoznak.

Olcso kamat mellett 5 esetleg 10 évi

visszafizetésre kölcsönöked ad, valamint kereskedői követeléseket leszámítol a

Debreczeni Takarékszövetkezet
Csapó-u. 19. szám. (Knoll-ház.)

— Bancsi Mária és Nagy József angol és francia női divatterme Debrecen, Kossuth-utca 50. sz.

— **Füzdőudonságok,** saját készítésű bőrkeztüök, ridikülök, harisnyák, férfi és női divatcikkek legelőnyösebben beszerezhetők Nagy Andrásnál, Kistemplom mellett.

A Rákóczy-utca 50. számú

ház eladó

igen kedvező feltételek mellett.

Értekezhetni:

Dr. Szabó Sándor
Ugyvéd irodájában, Csapó-u. 19. sz. a.

— **Parti-árak az összes divatcikkekben** állandóan nagy választékban Györfly testvéreknél, Piac-u. 30.

— **Modern fallképekben** állandó újdonságok Thaisz Arthur papírúrházában.

Figyelmeztetés.

Mivel legutóbb silány utánzatai lettek a jósaága által híressé és közkedveltté vált

Riz Abadie (Riz Dore)

cigaretta hüvelynek és papirosnak forgalomba hozva, kérjük i. t. vevőinket, hogy ne hagyják magukat **terrorizálni egészségük rovására** és kérjenek **határozottan** csakis valódi (Abadie) hüvelyt és papirost.

A különböző utánzatok, a hasonlóan hangzó nevével csakis a i. t. vevők megtevesztésére szolgálnak és azok ellen az összes törvényes lépéseket megfogjuk tenni Société des Papiers (Abadie) egyedüli nagybani gyári raktár, Debreczen részére

Bineth Vilmos és Armin

Simonffy-u. 2. (Városi bérház.)

Kapható az összes dohánytözsdekben.

Órák, ékszerek, ezüstneműek

eddig nem létezett olcsó árakon

Sándor Armin

legszilidabb alapon álló üzletében

DEBRECZEN, Piac-u. 41. (Dráher söröző mellett.)
Órajavitások, ékszer alakítások, kiváló gondnal, legolcsóbban!

— **A Polgári Takarékszövetkezet Debreczenben, Piac-utca 73. sz. f. évi** augusztus hó 20-án megalakította a **XVI-ik új évtársulatát,** amelyre már a mai naptól kezdve betáblázás, kezesség és értékpapír fedezet mellett ház és földvételekhez, építkezésekhez előnyös feltételek mellett igen olcsó hosszú lejáratú kisebb heti befizetésekkel könnyen törleszhető minden levonástól mentes kölcsönöket folyósít. Régi terhes tartozásokat előnyös feltételek mellett gyorsan convertál.

— **Meglepő szép nyakkendők 1 koronától** feljebb Frank Testvéreknél.

NESTLÉ

gyermeklisztje

vizzel felfőzve
csecsemők, gyermekek, valamint
gyomorbetegségek

régbevált tápláléka

50 év óta kipróbálva

és orvosilag ajánlva

Tiszta alpesi tej

tartalmaz

1 doboz 1 kor. 80 fill.

minden gyógyszerárban és
drogeriában kapható.

Prospektus ugyanott.

Megbilincselte tiszthelyettes.

Botrány a kassai rendőrségen.

Kinos botrány játszódott le a kassai rendőrségen. A botrányt egy tűzteriszthelyettes rendezte, akit végül is a rendőrök kénytelenek voltak megbilincselni. Az eset részletei a következők:

E hó 17-én, vasárnap délután 6 órakor a 17-iki tábortűzteriszt egy altisztje jelent meg a rendőrségen és másnap reggel 6 órára előfogatot kért. Az előfogatot Prisztás rendőrfogalmazó kiállította, azok vártak is fél 9 óráig, de mivel az ideig senki sem jelentkezett értük, elbocsátotta.

Reggel 9 órakor jött aztán **Soták** tiszthelyettes, aki kijelentette, hogy elkésett és megkérte a fogalmazót, hogy adják ki neki az előfogatot a mai napra. A fogalmazó ezt megígérte.

Délután négy órakor újra beállított a tiszthelyettes. — A rendőrség udvarában posan be volt csipve. Mihalik Béla főkapitány-helyetteshez ment, akinek szemrehányást tett, hogy nem tud parancsolni alantasainak, hogy az előfogatot előteremtsék. Prisztást a főkapitány-helyettes felhívatta és Prisztás újból megígérte, hogy délután 6 órára rendelkezésére fognak állani az előfogatok. Ez történt délután 5 óra 20 perckor.

Egy negyedóra múlva lóháton jött vissza a tiszthelyettes. A — rendőrség udvarában **kardját kirántotta, szitkozódott és mindenkit megölésse fenyegetett.** — Hopkó és Ludvig rendőrök csendre intették a dühöngő tisztet, ez azonban kardjával folytonosan hadonászva, a rendőröknek ugratott. Ezek beugrottak az őrszobába, amelynek ajtaját bezárták.

A napos altiszt telefonon jelentette az esetet Prisztás rendőrfogalmazónak, aki az ügyeletes szolgálatot teljesítette. — A fogalmazó lement az udvarra, maga is csendesíteni igyekezett a dühöngő tisztet, aki tovább hadonászott a karddal. Amikor a rendőrök látták, hogy a helyzet veszélyes, Prisztás

parancsára Ribiczey rendőr elkapta a kardot, kirántotta a tiszt kezéből, majd a tisztet a lováról levették. Soták erre még jobban dühöngött, mire Prisztás megbilincselte.

Az esetről jelentést tettek a hadtestparancsnokságnak, ahonnan rövidesen megérkezett Tanczer Béla főhadnagy, aki magával vitte a tiszthelyettest. Ugy a rendőrség, mint a katonai hatóság szigorú vizsgálatot indított.

Házhelyek

a Kaszás-telep Fancsovics-utcán, a vámospércsi-ut közvetlen közelében igen előnyös feltételek mellett eladók. A föld vályogvetésre alkalmas. Homok a helyszínen ingyen áll a telekvevők rendelkezésére.

Vevők a Jelzalog és Hítelbanknál (Piacz-u. 30. földszint) jelentkezhetnek, hol a telkekre és esetleg az építkezésre megfelelő kölcsönt is kaphatnak.

Külföld Budapesten.

Édes Emmám, elmondhatom, hogy bejártam kétszer a világot, felesaptam valóságos globetrotternek és úgy vagyok édes szép hazámmal, mint azok a házások, akik már csak egymás mellett élnek, de hosszabb távollét után mégis igazán élvezik a viszontlátás édes örömeit. Valósággal gyönyörködöm, hogyan fejlődik, szépeül a mi Budapestünk, milyen sikkkel öltöznek asszonyaink, sőt néha talán kissé túlságos sikkkel, nem találva meg a kellő distinkciót az „en ville” vagy „en voiture” toálett között. Ez az oka aztán annak is, hogy nálunk az úri asszonyok nincsenek kellően megvédve az aszfaltbetyárság ellen és még, hogy a legelőkelőbb hotelben sem kellemes egyedülálló úri asszonynak megszállani.

Penzióban éltem, igaz odakünn is, de a mieinket még nem mertem kipróbálni és a belvárosban, ahol természetesen örökös komissiókat végzek, nem is találtam még. Míg a Váci-utcában sétálva véletlenül nem egy tea-gown vagy kalapkolosszus, hanem egy

modern, úgynevezett „gediegen” épület vonta magára figyelmemet, diszkrétan jelezve a nem éppen szerény „Pension Splendid” nevet. Csupa kuriózumból, hogy összehasonlítást tehessenek, — de bevalom, minden komoly szándék nélkül — mentem fel. Annyira frappirozott és megkapott az ott tapasztalt kellemes légkör, distingvált tónus, hogy se szó, se beszéd — menten ott is maradtam, annál is inkább, mert tulajdonosként egy debreceni kedves barátnőmet fedeztem fel, egy vérbeli úri asszonyt, ki igazán zseniálással és nagy körültekintéssel vezeti az intézetet.

A szobák csodálatosan lakályosak, eleganciájuk, nem kimért szállodai, hanem úri, kellemes otthon. Vannak balkonos utcai szobák, angol-stilben, francia goblenszalonn vagy fehérben tartott leány-appartement-ok. Az udvari szobák is világosak, barátságosak, higiénikusak, beépített mosdókkal. A hall buza-kék falához frappánsul hatnak az aransyárga selyem-ernyős olvasó lámpák, egyazonszínű vitrinek és nagy, kényelmes angol fotelek. Csak egy nehéz függöny választja el az ebédlőtől, mely szétvonva, óriási teremmet alakítja a két szobát, ahol száz személyre való diner-t vagy souper-t is lehet szervezni.

Az ellátás elsőrangú, mert egyesíti magában a pompás magyar és finom, könnyű francia konyhát, egyetlen hibája talán, hogy éppen nem alkalmas fogókrákra, magam sem bírván annyi önmegtartóztatással, hogy a gasztronómiai élvezetnek ellent álljak.

Árak tekintetében is versenyez a „Splendid Pension” a külfölddel, amennyiben 10 koronától, persze fölfelé már teljes penziót kapunk, beleértve a fűtést és világítást is, ami, tekintve a jelenlegi horribilis drágasági viszonyokat, a legjobb takarékosági szisztéma részünkre.

Szóval nincs többé cselédmizéria, husrágóság és afféle, panaszainkat és migréncinket tehát teljes lélekkel a legközelebbi fűrdőszobára raktározhatjuk el.

Egy debreceni asszony.

Órák és ékszerek

nagy választékban rendkívül olcsón kaphatók

BAUER KÁROLY

órák és ékszerész

Piacz-u. 75. szám.

Tessék kirakatomat meglátogatni, ahol minden tárgyon azonnali ár van feltüntetve.

Női- és leány kalap üzletemet

Piacz-u. 56. sz. alá helyeztem át.

A legdivatosabb modellek az őszi időnyre már megérkeztek. — Nagy választék.

Jungroisz Mari utóda.

A bécsi, londoni és párizsi kiállításokon arany éremmel és oklevéllel tüntették ki

a Fáy arczorómet Fáy szappant és Fáy poudert

mint legjobb arczszépítő szer, melynek használatától minden szeplő és májfolt 3 nap alatt eltűnik! Ára 1—1 korona. Kapható a készítő

Grósz Nagy Ferencz

gyógyszertárba

Kossuth-utca 8. (A színház mellett.)

Országos akció szarvasmarha tenyésztünk fellendítésére.

Szatmáron Neuschlosz Testvérek cég országos akciót indított, mely közgazdasági szempontból figyelemreméltónak mutatkozik.

Az akció lényege, hogy a gazdák tovább tenyésztés céljából a cégtől üszöket és teheneket kapnak, oly módon, hogy annak jelenlegi értékét a tenyésztő 2 év után fizeti, addig a jószágot el nem adhatja, hanem köteles azt tovább tenyészteni és illetve az üszökből teheneket felnevelni.

Nézetünk szerint ez nem tekinthető közönséges hitelműveltetnek, mert az által, hogy az illető tenyészjószág állományát szaporítja, rationalis, belterjes gazdálkodásra és főleg takarékosagra vall.

Amint értesülünk, Neuschlosz Testvérek cég a szatmári gazdasági és ipari kiállításon 20 drb nyugati fajú üszövel szintén részt vesz és az elhelyezett tenyészanyagról érdekes kimutatást állít ki. E szerint 1911. évben 20 vármegyében 108 ügyfélnél 630 drb nőivarú szarvasmarhát osztottak ki m. e. K 180,000 értékben.

A kiállítás alkalmából felhívjuk az illetékes gazdaközönség figyelmét ezen akcióra, mert, ha felek az ily módon kiosztott tenyészanyaggal meg vannak elégedve és az akció tényleg az egész országra kiterjed, úgy ezt nemzetgazdasági szempontból fontosnak tartjuk, mert ez lenne az első lépés arra, hogy gazdáink heverő jószágához és egyúttal hosszú lejáratu kölcsönhöz jussanak. — Annak folytán pedig, hogy a szarvasmarha állomány szaporodnék, a közönségnek legalább kilátása volna arra, hogy a hus és tej ára idővel alább szállna.

Itt felemlítjük, hogy a szatmári gazdasági és ipari kiállításnak különös élénkséget fog adni, hogy egy drb 1000 koronás értékű 2 éves, nyugati fajú üszőt fognak a kir. közjegyző közbenjöttével és valószínűleg a földművelésügyi miniszter jelenlétében f. hó 28-án d. e. 9 órakor Szatmáron kisorsolni. — Az üszőt Neuschlosz Testvérek szatmári cég ajándékozta a kiállítás javára és e célból 1000 drb 1 koronás sorsjegyet bocsátott ki a Szatmári Gazd. Egyesület.

NYILTTÉR.

• Számtalanszor bevált •

aki egészséges bőrápolásra tart, különösen nyári szeplőt elűzni és ezért puha finom csárt bőrt és fehér arczszínt elérni és megtartani óhajt, mosakodjék csakis

Egy hölgy

Steckenpford-lilomszappannal (Márka 10116.)

Bergmann & Co., Tetschen a E. Darabja 80 f. Kapható minden gyógyszertárban, drogueriában és parfümüzletekben stb.

Levesek,

mártások, főzelékek stb.

kíváló, erőteljes ízt kapnak, ha azok elkészítéséhez

MAGGI-1616

húsleves-kockából,

előállított húslevest használunk. Darabja 5 f.

SAC

Ujjonan épült palotában (a Kossuth Lajos-utca) minden modern központi tütés. VIII. 16.

A Debr... társaság

könyvvez

pályázatot

Javada

tés és alap

szesedés.

ismerettel

sülnék.

Ajánlat

mén (Debr

küldendők

azonnal elf

Rogé

FEH

Irta:

Fordi

Az öreg

tűzhely mellé,

felmelegíteni.

tett felé, felka

langból és belé

Az még mindig

— Menj v

csolta Jura.

— Nem, n

— De par

— Nem, ne

— Azt, ak

— A szol

kolom.

— Takaro

— A szer

akartalak venn

ugyis ott hagy

ted és aki miat

— Hallgas

— Nem, ne

— Visszan

A lány belé

ségbeesetten né

— Vigy ma

— Áruló va

— Nem sz

köszönöd ezt ne

Jura erre

kijárat felé me

az ut fel a her

lány erről már

sekkel haladt fe

A hideg éjjeli s

kát és oly jól e

szívni.

Jó volt látr

nyokat, az orsz

vitte a kocsi. E

alig lépett husz

észrevett egy s

hegynek léptetn

patot vett észre

tek. A Matild le

dolgát és most

menekülésre, e

volt, hogy alig a

ban, aki meg me

nekülést. Meg k

amit Medve-szá

rettenetesen ves

bányába. Nem v

ha nem sikerül,

Jura ismerte

barát gyakran v

nem kívülről a h

tak benne a régi

SACHER-PENZIÓ

Budapest.

Ujnan épült palotában. Újlag magnagyobbítva! Belváros, Irányi-utca 21. sz. (a Kossuth Lajos-utca és Váci-utca közvetlen közelében.) A szobák minden modern kényelemmel és vízvezetékkel vannak ellátva. Központi fűtés. Villanyvilágítás. Lift. Telefon 1-7-43. Legjobb közlekedés. Kívánatra prospektus.

A Debreczeni Fémágyú részvénytársaság

könyvvezető-levelezői állásra

pályázatot hirdet.

Javadalmazás: 3000 korona fizetés és alapszabályszerinti jutalékrészesedés. — Aki műszaki és áruismerettel is bírnak, előnyben részesülnek.

Ajánlatok a részvénytársaság címén (Debreczen Darabos-utca 9.) küldendők be október hó 4-ig. Az állás azonnal elfoglalandó.

Az igazgatóság.

Regény-osarnok.

FEHÉR FALAK.

REGÉNY.

Irta: MAX PEMBERTON.

Fordította: Szebenvel József.

Az öreg asszony remegve húzódott a tüzhely mellé, mintha fagyos ujjait akarná felmelegíteni. Jura egy gyors pillantást vetett felé, felkapta a puskáját, kiment a barlangból és belépett oda, ahol a lányt hagyta. Az még mindig kucorgott ott.

— Menj vissza az anyóhoz! — parancsolta Jura.

— Nem, nem!

— De parancsolom!

— Nem, nem. Vigy magaddal.

— Azt, aki elárult?

— A szolgálód leszek, a lépteidet csokolom.

— Takarodj! Bünhödnöd kell!

— A szerelmedet akartam elvinni, el akartalak venni attól a másik asszonvtól, aki ugyanis ott hagy, akinek az életét megmentted és aki miatt most üldöznek.

— Hallgass!

— Nem, nem akarok!

— Visszamenj, azonnal!

A lány belekapaszkodott a lábába és kétségbeesetten nézett fel rá.

— Vigy magaddal!

— Áruló vagy!

— Nem szégyelem. Lesz idő, mikor megköszönöd ezt nekem, Jura.

Jura erre már nem válaszolt, hanem a kijárat felé ment, ahonnan még szabad volt az út fel a hegyoldalba. Azt remélte, hogy a lány erről már nem fog szólni. Gyors lépésekkel haladt felfelé és a hegyi utra tért ki. A hideg éjjeli szellő megcsapta lázas homlokát és oly jól esett neki a szabad levegőt szívn.

Jó volt látni a hegyeket, a messze tornyokat, az országutat, amelyen Ulusiát elvitte a kocsi. Ezen az uton akart menekülni, alig lépett husz lépést a völgy felé, mikor észrevett egy szakasz lovaskatonát lassan a hegynek léptetni és dél felől egy másik csapatot vett észre, amint a völgy felé közeledtek. A Matild leányzó ugyan jól elvégezte a dolgát és most már csak egy utja maradt a menekülésre, ez pedig olyan veszedelmes volt, hogy alig akadt még egy ember Galiciában, aki meg merte volna kísérelni azon a menekülést. Meg kell másznia a nagy csúcsot, amit Medve-szájnak hívtak és ahonnan egy rettenetesen veszedelmes nyílás vezetett le a bányába. Nem volt választás. Vagy élet, vagy ha nem sikerül, halál.

Jura ismerte a Medve-szájat, mert Arthur barát gyakran vezette oda, de a bányából és nem kívülről a hegyről. Gyakran éjjel is jártak benne a régi időkben és tanulmányozta a

térképet is, amelyről megismerte a külső utakat a Medve-száj felé.

— Lesz talán idő — mondta a barát — hogy szükségem lesz minden reitek helyre, amit Rabka nyújtani tud.

Ime, most elérkezett az óra és a hatalmas ur, a hegy tetején, most sorra kerül. Jura gyorsan futott, azt hitte nem látták, de tévedett, mert a katonák meglátták, mielőtt ő észrevette volna őket. A lovaikat megsarkantyúzták és ígelve jöttek lefelé a hegyoldalra. Lekapcsolták a puskáikat és mászni kezdtek gyalogosan felfelé, mindenütt a nyomában és más lövöldöztek rá, mielőtt Jura elérte volna a sziklás hegytetőt.

Az embert nem egy könnyen éri a golyó holdvilágos éjjel a hegyoldalban, sziklák között, mert a lövöldözőknek nem ad célt és nincs szilárd alap a talpa alatt. Ennek ellenére Jura aligha menekülhetett volna, ha a kormány szigorúan meg nem tiltotta volna a katonáknak, hogy éles töltényeket használjanak. Sok panasz hangzott el a bányák dolgában már a képviselőházban is, így keletkezett ez a rendelet. Golyók nem süvítették tehát körülötte, bár a katonák egyik sortűzet a másik után adták le. Jura észrevette ezt, mert a sziklákön nem pattogtak az ólomgolyók. Tehát új erőre kapott és újra neki iramodott a hegytetőnek.

És itt a szerencse hátat fordított neki. A talpa alatt hirtelen megcsuszott a fagyott hó, Jura elbukott és gurulni kezdett lefelé a mélységbe. A katonák megvasalták kezét, lábát, mielőtt tulajdonképpen tudatára ébredt annak, hogy a játszma elveszett.

(Folyt. köv.)

Ékszer és aranyemléket

ha olcsón és jó kivitelben akar vásárolni, keresse fel

KOSTYA JÁNOS

ékszerész és óra üzletét

Széchenyi-utca 1. szám. Ref. Kistemplommal szemben.

∴ Javítások pontosan eszközöltetnek. ∴

Részletre

és könnyű fizetési feltételek mellett kaphatók képek (szent és tájképek) tükörök.

Arckép utáni festéseket, úgy kréta mint olaj kivitelben, legolcsóbb árak mellett; kis és nagy képkeretezések legjutányosabb áron.

Keller Testvéreknél

Hunyadi-u. 13.

Levelező lap hívásra azonnal jövünk.

Donogán és Somossy

DEBRECZEN, Kistemplom-bazár.

Megérkeztek az őszi ujdonságok

Női divat kelmék, Selyem ruha kelmék, Francia velezek, ∴ Bársonyok, Ruhadiszek. ∴

Püspökladány határában, a debreczeni vasutnál, megálló hely mellett körülbelül 16. kat. hold őszerejü

prima föld épületekkel

eladó.

Felvilágosítást nyújt **Dr. Kéry Lajos** ügyvéd irodája.

Eladó telek.

Derecskén, a legforgalmasabb helyen, a belső vasuti állomás közvetlen közelében, **9000 négyzetögl gyártelepnek, vagy fa-kereskedésnek nagyon alkalmas telek**

eladó.

A telek bent van a városban, előtte van a buza és marha vásár. **30 házhelyre is parcellázható.**

Értekezhetni Debreczenben: **Dr. Szűcs Andor** ügyvédnél, József kir. herceg-u. 14. Derecskén: **Szűcs József** könyveionél a Derecskei Közgazdasági bankban.

Középiskolai

összevont vizsgákra, érettségire, javítóra

legsikeresebben készülhet a

Dr. KÁLLAY-féle szeminárium

középiskolai osztályában

(Budapest, IV., Kaplony-utca 5. szám.)

TELEFON 125-38.)

Bennlakóknak elsőrendű teljes ellátás!

Killer Ede butorgyáros

cs. és kir. udvari szállító

DEBRECZEN, Plac-utca 68. sz. alatt.

Alapított 1885. évben. — Több aranyéremmel kitüntetve. — Telefon 12. szám.

Dus választék modern, finom, olcsó és izléses kivitelű

szilárd butorokban.

Állandó kiállítás modern mennyasszonyi kelengyékben.

Az őszi idény alkalmával tisztelettel felhívjuk a n. é. közönség szives figyelmét

Nagyváradon, Szent János-utca 2. sz. a.

(Dr. Gram-ház) levő **felvételi üzletünkre**, hol felsőruhák, továbbá kézimunkák, nőiingek stb. vegytisztítását és fes'ését, férfiingek, galérok, kezelők mosását és fényvasalását a legrövidebb idő alatti szállításra vállaljuk.

Kérve a n. é. közönség nb. megbízásait vagyunk kitünő tisztele tlel

Miskolcz, 1911. évi szeptember hóban.

Kristály.

Csomagolt Vasaló szén

darabos és apró faszén, tűzifa aprítva és ölszámra. Valódi porosz kőszén és kovács kőszén legolcsóbb árban házhoz szállítva kapható

Jakobovits Testvéreknél

Hatvan-u. 9. — Telefon 280.

∴ Wagon vételnél kedvezményes ár. ∴

Gyermekjáték

a ruhamosás elvégzése a

Persil

önműködő mosószer

által.

Biztosítottan ártalmatlan! Chlor nélkül!

Félórai főzés után

vakító fehér ruhát!

„Persil“ kiméli a fuvást és a ruhát, az űtben fehé-ittetik, mint naptól a mezőig.

Gyár: Gottlieb Voith, Wien III/1.

Kapható mindenütt.

Apró hirdetések.

Minden szó 5 fillér.

Levelezés.

Ki vesz nőül 20 éves félárva leányt 400.000 kor. vagyonnal? Csakis komoly szándéku urak, (ha vagyontalanok is) kiknél gyors házasság akadályba nem ütközik, irjanak e címre **L. Schlesinger, Berlin 18.**

Betöltendő.

Fűszernagykereskedésben egy utazó ki helybeli piacon ösmeretséggel bír, valamint a vidéken jól be van vezetve, azonnal felvétetik. Cím a kiadóhivatalban.

Kereskedelmi tanfolyamot végzett leány felvétetik Kontsek Géza fűszerkereskedő irodájába. Ajánlatok személyesen adandók át.

Irodámban egész napra irnokot keresek dr. Szép Imre.

Adás-vétel.

Szőlőprések, saját gyártmányu, olcsón kaphatók Fai Bertalan Mester-utcai Vasöntődjében.

Rajzeszközök, rajzablak, vonalzó, fész, könyvhordók, rajz- és írószerek mese olcsón **Harmathynál, Fűvészkert 14.** Az összes fiu és leányiskolákban használandó tankönyvek fél áron!

Gőzerővel pörkölt, naponta friss, zamatos kávé kapható **Lindenfeld J. Jenő fűszer nagykereskedésében, Rózsater 3. Városház-utca 2. Pénzügyi-palota.**

A Bocskay kerítésen 4 hold szőlő egészben vagy kisebb részletekben is eladó. Értekezni lehet **Hadházy Dezső** hegyközségi felügyelőnél, a helyszínen.

Valódi szegedi édes, nemes és rózsza paprika különlegességek óriási raktára **Lindenfeld J. Jenő** nagykereskedésében, **Városház-u. 2. Rózsater 3. Pénzügyi-palota.**

Legjobb és legszebb
Czipők **Dániel czipő**
árúházában
TELEFON 501
Solnai Debreczen!
Piac-u. 19. postával szemben.

Pergetett akác- vagy virágméz 1 kilogramm 1 kor. 50 fillér. **Deutsch Lajos** fűszerüzletében, **Piac-utca 38.**

Hallatlan! 32 fill. egy doboz szivarka hüvely **„Kolibri”**. Ja persze! „Kolibri” hüvely! Nikotin mentes, különleges szopókával. Kapható mindenütt. Főraktár **Harmathynál Fűvészkert 14.**

Ha nincs pénze és szüksége van vászon, asztalterítő, szövet és csipke-függöny, futó és nagy szőnyegre. Paplan és flanel takarók, férfi és női felöltők, kész férfi-, fiu öltönyre vagy tükör, kép és butor, a mai naptól fogva oly olcsón lesz eladva, hogy mindenkinek saját érdeke, hogy egy próbabevásárlást eszközöljön. Tisztelettel **Kaiser Salamon.** Telefon 685.

Derecskén egy szép ház 5200 négyszögöl területtel telekkel eladó, esetleg hasznosbérbe kiadó. Értekezhetni **Dancsevics János** tulajdonosnál Bihar Derecskén.

Butorok és szőnyegek legolcsóbban kaphatók, havi részletfizetésre is **Weisz Gyula** asztalos és kárpitosnál, **Széchenyi-u. 19.** Mindenféle kárpitos munkák felvétetnek.

Katonai czipkek és ládák, önkénteseknek hosszú kard kapható legolcsóbban **Glücknél Péterfia 76.**

Figyelem hölgyeim! Megnyitott az új Parti áruház **Degenfeld-tér 1. sz. alatt,** ahol ez két héten egy pár ezer **selyem, bársony, szövet és batist** blouzek kerülnek eladásra, az árak oly alacsonyra vannak szabva, hogy saját érdeke hogy azt megnézze.

Csemege szállót szép **Schaszla 5 kg. kosarakban 36 fill.** **Darvas Miksa** szállókövitele. **Telefon 294.**

Felhívom b. figyelmüket az önkéntes uraknak, hogy **huszár csizmát,** mint gyalogsági szabályszerű **katona czipőket** legolcsóbb árban készítek.

Fischer Menyhért

Piacz-u. 9. sz. alatt.

Egy kitérőben idomított, szépen beszélő papagály és ebédli asztal eladó **Turai Farkasnál Miklós-utca 8.**

Eladó must. Az I. számú gazdasági népiskola telepén f. hó 29-én 6-8 hektó must lesz eladó. A szőlő az iskola telepén bármikor megnézhető, **Mikepércsi-ut 10. sz. a.**

Különléte.

Mindennemű könyvkötéseket szépen s izlésesen készítenek a **«Seres Testvérek»** Piacz utca 2. szám alatt. Ugyanott tanuló felvétetik.

Hová menjünk? A **Farkas-féle** új orth. kóser bodegába. **Hunyadi-u. 17.**

Legszébben tisztít, mos és vasal a **Kristály mosóda,** **Kandia-u. 5.**

Ha jól akar inni-enni. Csak **Goldstein-hoz** kell menni. **Goldstein Bodegája** Piacz-utca 85. az (Uj-utczában.)

Kölcson fürdő-kádak kaphatók **Piac-u. 32.** **Kiss Ignác** új helyiségében.

Weisz Ferencz épület és mű-butor asztalos József-kir.-h.-u. 60. Készít minden az asztalos szakmába vágó munkálatokat elsőrendű kivitelben, mérsékelt árban.

Veszek új bort

mustóit átvéve bármily nagy mennyiségben, ugyanott használt hordók eladók.

Borbizományi üzlet Miklós-utca 18.

A MIRE MINDEN HÖLGYNEK SZÜKSÉGE VAN?

HAJÁPOLÁS	BŐRÁPOLÁS
Teeravon szagtalan kátrány hajmosó zacskó 40 fill.	Hanagawa Savanyanyag Mandula korpa zacskó 30 fill.
A FÜRDŐBEN ÉS MOSDÓVIZBEN	A SZŐKE HAJNAK
Eau de Cologne száraz zacskó 80 fill.	Hanagawa Szikfű növény zacskó 50 f.

Raktár Debreczenben:
Stern József és testvére r. t. kőtelepi raktára.

Egyedüli eladás Ausztria-Magyarországra:
A. Grossmann, W.en, VI/I. Eszterházy-gasse No. 11a.

Életveszélyes tolongás van

most a Kistemplom mellett levő

Rózsá-féle

női divat üzletben.

Siessen is mindenki, mert csak rövid ideig tart még

a végeladás

s így kevés alkalom van féláron is alul kabátokat, aljakat, blousokat, gallérokat, kalapokat, kalapdiszket vásárolni.

Értesítés.

A nagyérdemű közönség szives tudomására hozom, hogy

butor üzletemet

az **utczai helyiségből** ugyanazon háznak hol eddig is volt **Piacz utca 44. sz. Dr. Ujfaluassy-ház udvari helyiségeibe helyeztem be,** hol is óriási választékot tartok mindenféle stílusú asztalos és kárpitos butorokból. Teljes mennyasszonyi keletgyék azonnal készen. Tiszteséges és pontos kiszolgálás.

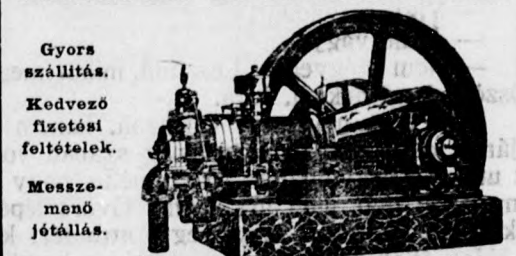
Varga József butorkereskedő, asztalos, kárpitos és díszítő műhely **Debreczen, Piacz 44. az udvarban. Telefon 377.**

Széna

elsőrendű, 400 métermázsas jutányos árért eladó.

Értekezni lehet **Hajduböszörményben Kecskevény Lajosnál.**

Nyerselaj, szivógáz, Diesel benzín Műmotorok és lokomobilok

Drezdai Műtorgyár Részv. Társ. Németország legrégebb, legnagyobb műtorgyára. Vezérképviselő:

Gellért Ignác és Társa BUDAPEST, V., Kohéry-utca 4. sz. (Alkotmány-utca sarok.)

Nagyságos asszonyom! Szives tudomására hozom, hogy **Péterfia u. 45. sz. alatt**

gyermek-ruha salont

nyitottam. A leány- és fiu-ruhák modern előállítását **Budapest**en és **Bécs**en hosszú működési gyakorlattal sajátítottam el, miért is a legfokozottabb igényeknek is képes vagyok megfelelni. — Szives megbízását örömmel várom, vagyok teljes tisztelettel

S. Rosenbergné Ida Péterfia-u. 45

A fővárosi iamos me... központi é... udvarhoz. nebben be

Órák, ék... legol...

Schi...

Órás és ál... **DEBRECZENI** Óra javítás... go

Uj... **Villamos**

Fried...

Elvállal közp... zeteket, légsz... bádog

Leányka

patent harisny

a Csip

Pontos, szolid... ujdonságok. Csipk...

Kizár

Van sze... közönség sz... angol és fr...

női d...

Piacz-u. 56

Kérem

pártfogását.

Katz E

Tanul

Meg

a l...

angol

Mos

uriszabó

Üzletemet

Ros

Piacz-

Készít

szerint, elől

gyom

Haskótko

kát. Nagy

után készül

tartó és o

Ára

Ugyan

vétetnek.

A főváros központján. Villamos megálló. 10 perc a központi és nyugati pályaudvarhoz. 80 legmodernebben berendezett szoba.

Augusztus hó elsején megnyílt az
EDISON-SZÁLLODA

Budapest, VII., Hársfa-utca 59. sz. (Rivály-utca sarkon.)
Tulajdonos: **POLLÁK JÓZSEF.**

Hideg és meleg vízvezetékek. Központi fűtés, villanyvilágítás. — Figyelmes kiszolgálás. Értekezés minden modern nyelvben. — Szobák 3 koronától!

Órák, ékszerek, ezüstnemiék

legolcsóbban és legszolidabban

Schiffmann Mór

Órák és ékszer üzletében szerelhetők be
DEBRECZEN, Husyadi-utca 14. sz.
Óra javítások, ékszer alakítások kiváló gondtal, legolcsóbban.

Villamos Czégtábla Vállalat
Friedman Sámuel

Husyadi-utca 14.
Elvállal központi fűtést, szellőztetést, vízvezeték, légszusz vezetéket és mindennemű bádgos munkát. — Telefon.

Leányka Iskola könyvek,

patent harisnyák legnagyobb választékban, legolcsóbb árban

a Csipke Áruházban.

Pontos, szolid kiszolgálás. — Naponta érkeznek újdonságok. — Kérem a czipke ügyelmét! Budapesti Csipke Áruház fiókja, Sas-u. 4.
Kizárólag alkalmi vételnek.

Van szerencsém a nagyérdemű hölgyközönség szives tudomására hozni, hogy angol és francia

női divat termemet

Piacz-u. 56. sz. alatt megnyitottam.
Kérem a n. é. hölgyközönség szives pártfogását.

Katz Róza, Piacz-u. 56.

Tanuló leányok felvételnek.

Megérkeztek

a legfinomabb

angol divat szövetek

Moskovits József

riszabó divattermében, Piacz-u. 26.
Üzletemet a szemben levő barakba helyeztem át.

Rosenfeld Róza

speciál fűzőkészítő

Piacz-utca 56. sz. alatt.

Készít jótállás mellett az utolsó divat szerint, elől egyenes, reform, orvosilag elismert

gyomorvédő fűzőket.

Haskötőket s minden e szakmába vágó munkát. Nagy raktár párisi és brüsseli modellek után készült minden kivitelű fűzőkben, melltartó és egyenes tartókban.

Árak előnyösek.

Ugyanott varró és tanuló leányok felvételnek.

Az „Első Biztosító Intézet katonai szolgálat esetére” vezérképviseletébe.

Gazdasági és Kereskedelmi Bank

Szövetkezet

DEBRECZEN, Kossuth u. 11. (a Kölcsonössegélyző Egylet volt helyisége) Zádor-féle ház.

Kölcsönöket nyújt 5—15 évre betáblázás vagy kezesség mellett.
A felek kényelmére elfogadja a kamatfizetést a törlesztéssel együtt hetenként is.

Behajtásra ellogadja a kereskedők és iparosok kintlevőségeit, esetleg azokra is kölcsönt nyújt.

Takarékbetétek után a legmagasabb kamatot ad.

Minden korona heti betét után 200 korona kölcsönt folyósít.

Biztosításokat felvesz: Elérés és elhalálozás, katonai szolgálat, leánykiházasítás és tűzkár esetére.

A biztosítások kölcsönnel is kombinálhatók.

A biztosítások már 400 koronától kezdve is eszközölhetők.

Gazdasági és Kereskedelmi Bank
Szövetkezet.

Az „Első Biztosító Intézet katonai szolgálat esetére” vezérképviseletébe.

UNGHVÁRY JÓZSEF

SZOLÓTELEPEN ÉS GYÜMÖLCSFA-ISKOLÁJÁBAN
CZEGLÉD (PESTMEGYE)

„ Nagyobb mennyiségű „
nemes gyümölcsfa-
csemete, boglyógyümölcsök, vadoncok, kerti sövények,
sima és gyökeres szőlővesszők
„ stb. kaphatók. „
Tessék kimerítő árjegyzéket kérni.

Uj üzlet:

Megnyílt Stark Sándor

csipke, szalag, rövidáru, fehérnemű, szabókellékek üzlete

Piacz-utca 7. szám, a Vecsey-házban.

Nagy alkalmi vétel Gyermek ruhákban és az összes rövidáru kellékekben.

Csak Piacz-utca 7. sz. alatt, a kereskedelmi akadémiával szemben.

Uj üzlet:

A világ legjobb, legolcsóbb és legbiztosabb kutszivattyuja az „Omega“ lánczkut

mert rendkívül sok vizet ad,
mert kis gyermek kezelheti,
mert soha be nem fagy,
mert soha nem romlik,
mert mindenki kezelheti.

Kérjenfelvilágosítást ingyen és bérmentve.

Bárdos és Brachfeld Budapest, VI., Gyár-utca 5.

MEGHÍVÁS

Az „István“ gőzmalom társulatnak

1911. szeptember hó 28-án délután 3 órakor

Debreczenben, a Kereskedő Társulat épületének dísztermében tartandó

RENDKIVÜLI KÖZGYÜLÉSÉRE.

Tárgysorozat:

Az igazgatóság és felügyelő-bizottság javaslata társulatunk és a Borsod Miskolczi gőzmalom »Borsod—Miskolczi és Debreczeni István gőzmalom részvénytársaság« czég alatt történendő egyesülése tárgyában.

Debreczen, 1911. szeptember 11.

Felhívtnak azon t részvényesek, kik a rendkívüli közgyűlésen részvenni és szavazati jogukat gyakorolni kívánják, hogy igazoló jegyeiket az alapszabályok 26-ik czikkre értelmében folyó évi szeptember 26., 27-én délelőtt 10—12, délután 2—4 óráig a társulat Csapó-utca 20. szám alatti irodájára iradai helyiségében átvenni sziveskedjenek.

Az igazgatóság.

Csemege szőlő

és különféle friss gyümölcsök előnyös árban kaphatók

Fried D. Lajosfűszer és csemege kereskedésében
Piacz-utca 72. Telefon 740.**500 koronát**fizetek annak, ki a **Bartilla fogvizének** használatát mellett üvege 80 fillér valaha ismét fogfájást kap, vagy szája büzlök. **Bartilla, Winkler Ede, Wien, 19/1. y Sommergeasse 1.** — Kapható Debreczen minden gyógyszerárban és drogueráriában. Csakis „**Bartilla fogvil.**” kérendő. Hamisítások bejelentése jól jutalmaztatik. O helyekre hol nem kapható, bérmentve küldök 7 üvegre 5 kor. 80 fillérért.**Nagy Sándor**

csukrász

Péterfia-utca 46. sz. (Wolff-palota.)

Ajánlja naponta frissen készült **csuk rászdai süteményeit.**

Megrendeléseket gyorsan és pontosan a legjutányosabb ár mellett fogad el.

Jeges kávé és fagyalt folyton kapható.

Tiszta agyagból készült szép és jó

cserép, fali téglá

és legszebb

nyersfalazati téglá

csak a

Karczagi**agyagiparnál**

Karczagon szereshető be.

Telefon.

Telefon.

Friss Sándor

fűszer és csemegeáru kereskedése

most nyílt meg

Piacz-utca 83. szám alatt (az Ált. For-galmi bankkal szemben.)

Raktáron tart mindenféle legfinomabb és **legirisebb** árukat. — Pontos kiszolgálás, szolid árak.

Tessék a címre ügyelni!

I. rendű **cserhasáb tűzfűt**

szállít Fischer és Wollner cég

Apátkeresztur

állomáson

száz mázsánként 126 koronáért 20 korona előzetes beküldése ellen utánvétellel.

A vasúti fuvar Debreczenig 35—36 koronába kerül.

Megrendelések a cég bihar-diószegi irodájába küldendők.

A hölgyek tudják legjobban,

mily fontos a

SZÉP. ÜDE ARCZ.

mily hatalom és kincs az, mily előnyökben részesül egy szép nő.

Szépnek lenni azonban nagy feladat, nem elegendő, hogy valaki csinos, fess és kedves legyen, hanem a legfontosabb, hogy az arczbőre tiszta sima legyen.

A nők tudják e t és ezért nagy gondot fordítanak az arczbőr ápolására, a szépség fentartására és emelésére.

A FÖLDES-féle

Margit-créme

az egyedül szer, mely 5—6-szori használat után biztosan eltávolít kiütéseket, pattanásokat, miteszert szeplőket, májfoltokat, ráncokat és az arcot fehériti, üdíti és fiatalítja.

A Földes-féle Margit-Créme teljesen ártalmatlan, páratlan és csodás arcz-szépítő

Kapható az egész világon. Tégelye 1 és 2 korona. Készíti és postán küldi:

FÖLDES KELEMEN gyógyszerész Aradon.

Kapható Debreczenben: Balázs Ödön, Grósz Nagy Ferencz, Kubek Sándor, Mihalovits Jenő, Muraközy László, Mauthner Alfréd, Jóna és Jóna. Hajdúszoboszlón: Barbócz Zsigmond. — Hajdúbószörményben: Ercsey Gábor gyógyszerárakban.

Hogyan védekezzünk, hogy a

drága fa

a tél folyamán tönkre ne tegyen bennünket. Ugy, hogy

olcsó szén és kokstüzelésre rendezkedjünk be és szerezzük be idejekorán **szükségletünket****Klár Andor**

részv. társaságnál

Debreczen, Piacz-u. 77.

Telefon 445. Telefon 445.

Szén, Koks, Brikett olcsó és legjobb minőségekben állandóan raktáron.

Evi kötésre előnyös ajánlat.

A legújabb és legmodernebb ékszerkészülnek

Vági István

ékszerész műtermében, Miklós-u, 5.

Javítások átalakítások a legszebb, legjobban és legolcsóbban eszközöltetnek.

Pontos kiszolgálás.

Köztudomásu ma már, hogy

Dr. Kállay Zoltán

jogi szemináriuma

(Budapest, IV., Kaplony-u. 5. Telefon: 125-38.)

készít elő legsikeresebben

ügyvédi, bíról vizsgákra, az összes szigorlatokra, alap- és államvizsgára.

JOGÁSZ-OTTHON! Bentlakóknak elsőrendű teljes ellátás!**Üzletáthelyezés!****A Magyar Fém- és Lámpa-Áru-Gyár**
Részvénytársaság raktára**üzlethelyiségeit**

1911. május 1-én

a Piacz-utca és Uj-utca sarkán épült

új Wiener-féle palotába

helyezte át.**Mérsékelt árak!****Értesítés.**

Van szerencsénk a n. é. közönség tudomására hozni hogy Mester-u. végén Ujvárosi-ut 5. sz. alatt a mai kornak megfelelő

Vas-, fémöntő- és géplakatosság

ujra üzembe vette kezdetét és mivel két szakember vezetése alatt elvállalunk mindenféle gazdasági gépek, szivattyúk és szőlőszeti eszközök elkészítését és javítását, azonkívül a legkomplikáltabb mechanikai és szerszámgépek műszakilag pontos javításait. Szabadalmi kísérletezési munkálatokat is elvállalunk.

A n. é. közönség becses pártfogását kérve

Boszik és Nagyváthy.

Tanulók felvétetnek.

Csillár**perzsa szőnyeg,**
rézbutor, bronzárak,valamint **előkelő uriszoba** berendezések, **eredeti olajfestmények,** ugyan szintén többféle disztárgyak, mint**alkalmi áruk**a legelőnyösebben beszerezhetők
BUDAPEST, Andrássy-ut 35. l. em. alatt.

Viszontelárusítóknak nagy engedmény.

**XXIX-ik magyar királyi
játékonycélu államsorsjáték**

Ezen pénzsorsjáték remélhető tiszta jövedelme közhasznú és játékony célokra fog fordítani. Ezen sorsjáték összesen 14885 nyereménye van, melyeknek összes értéke 475,000 K-ra rug készp.-ben. Főnyeremény 200,000 korona készpénzben, továbbá:

1 főnye emény	30,00 K
1 " " " " " "	20,000 "
1 " " " " " "	10,000 "
1 " " " " " "	5,000 " stb.

Huzás visszavonhatatlanul 1911. évi december 14-én.
Egy sorsjegy ára 4 korona.

Sorsjegyek az összeg előzetes beküldése mellett a m. kir. lottó-jóvedéki igazgatóságtól Budapesten (Vámpalota) portómentesen ku detnek, ezenkívül kaphatók valamennyi posta-, adó-, vám- és sőt hivatalnál, az összes vasúti állomásokon s a legtöbb dohány-társaságban és váltó-tulajdonosoknál. Játéktervet ingyen és bérmentve küld.

Magy. kir. Lottó-jóvedéki igazgatóság.

Izzad a lába?

Használjon Harsányi-féle „Formacint“, mely bármely testrész izzadságát megszünteti.

Hatása gyors és biztos!
Kis üveg 1 kor. Nagy üveg 2 kor.

Ducika krém, páratlan hatású arczsépítő szer, ára 1 kor. Ducik szappan, ára 70 fill.
Ducika puder, három színben ára 1 kor.

Rárpáti szesz rövid idő alatt megszünteti a csuszos, reumás fájdalmakat, egy üveg ára 1 kor.

Menthol jeges sóborszesz, az eddigi sóborszeszek között leghatásosabb, 30, 50 fill. és 1 kor. üvegekben.

Indiai fogcsapp, a legmakacsabb fogfájást is megszünteti, ára 70 fill.

Tyukszem irtó, 2-3 nap alatt minden bőrkeményedést megszüntet, ára 70 fill.
A fentiek csakis a

**Balázs Ödön utód,
HARSÁNYI LAJOS**
„Reménységhez“ címzett gyógyszerárban Debreczen, Csapó-utca 18. szám alatt kaphatók.

Nagy raktár mindenféle használati és díszmű árukból.

Vendéglők, szállodák és nyári mulatóhelyek figyelmébe.

Legmegfelelőbb és izléses kitűnő minőségű üveg és porcelláneműek valamint alpakka, alpakka ezüst, zinnacél vagy acél evőeszközök, lámpák, kerít gyertyatartók stb.

Lám Sándornál
Debreczen, Piacz-utca 5. kaphatók.

Vidéki megrendelések pontosan teljesítettek.

Reichmann Divatáruháza.

Az iskolai saisonra naponta érkeznek **gyermek ruha különlegességek** minden nagyságban eredeti angol facon, bársony, szövet és jó mosó barchet.

Peluche, posztó és szövet leány köpenyek!

Valódi angol és francia costum újdon-ságok, kész angol aljak, utolsó divat facon. Mindenféle bőr, díszmű, rövid, belés áruk. Szabó kellékek nagy választékban. **Zsinór, év, minden színben 2 kor.** Saját készítésű cloth paplanok kor. 7.50-től. Eredeti francia reform fűzők. Női autuka és fekete ernyők.

Intézet leány és fiu fehérneműek minden nagyságban. — Gyermek ruhák méret szerint 48 óra alatt készíttetnek.

Royal szállodával szemben. Piacz-u. 85.
Egy ügyes fiu tanulónak felvétetik.

A nagymagyaralföldi építő és műszaki részvénytársaság

tudomásul hozza a nagyérdemű közönségnek, hogy **Hunyadi-u. 10. sz. alatt építő és műszaki irodát nyitott.**

Eivállal: mindennemű magas és mély építést, összes vasbetonmunkát, azok tervezését és felülvizsgálatát.

Épít részletfizetésre mindennemű építkezést és **Díjtalanul** készít költségvetést és szolgál tanácsal műszaki ügyekben.

A nagyérdemű közönség szives támogatását kérjük.

Nagymagyaralföldi építő és műszaki r. t.

„Atlas“ élet-, katonai-, hozomány és járadék biztosító-intézet, Hajdúmegyei Vezérképviselősége

DEBRECZEN, Szent-Anna-utca 32. szám.

Az intézet korszerű módosításai:

A biztosítási határidő lejáratá előtt beállott keresetképtelenség esetén, az évi biztosítási díjakat **nem kell tovább fizetni**, a biztosított fél a biztosítás lejártakor, vagy halál esetén azonnal a teljes biztosított összeget és osztalékot megkapja.

Gyermekek biztosításánál 20 évre (nyeremény részesedéssel) **csak 643 kor. 50 fillért kell belizetni.**

Üzletszerzők a megye minden részére keresetnek!

Keil-Lakk

„Keil-Lakk“-nál jobb máz nincsen Asszony mondja: ez a kincsem!
A padló úgy fénylik tőle
Nem is kell sok máz belőle;
Kevés munka, semmi kín,
Barna, vagy porszürke szín,
Figyelmet csak arra tegyen,
Hogy az mindig „Keil-Lakk“ legyen!
Ajtó, mosdó, ablakpárkány
Oly fehér lesz mint a márvány,

Ha „**Leher Keil-Lakk**“-ot veszünk S vele mindent jól befestünk.
Konyhabutor, asztal, szék,
Itt van „**Keil-Lakk**“ azurkék,
Kertibutor: fessünk zöldre,
Gyermekeknek öröme.
„**Keil Lakk**“-ból van minden szín,
Kék, piros, zöld-rozmarin.
Szóval: ház vagy nyárilak,
Mindig legyen ott „**Keil Lakk**“!

Mindenkor kaphatók:

KONTSEK GÉZA cégnél, Debreczen.

A forró nyári hónapok rendkívül elősegítették az összes ragályos betegségek kitérését és elterjedését. Tény, hogy a

K O L E R A

vörheny, kanyaró, typhus, himlő és egyéb ragályos betegségek nyáron fokozottabb erővel lépnek fel, mint más évszakokban, miért is szükséges, hogy minden háztartásban egy megbízható fertőtlenítő szer kéznél legyen. A jelenkor elismert legmegbízhatóbb fertőtlenítő szere a

LYSOFORM

szagtalan, nem mérgező, olcsó és eredeti üvegekben **80 filléért** minden gyógyszerárban és drogériában kapható. Hatása gyors és biztos, miért is az összes orvosok betegágyak fertőtlenítésére, antiseptikus kötözéseknél (sebekre és daganatokra) kéz- és arczmosásra és ragályok elhárítására, nőknek altesti irrigációra stb. mindenkor ajánlják.

LYSOFORM-SZAPPAN

finom, gyenge pipereszappan, lysoformot tartalmaz és antiseptikus hatása. Alkalmazható a legkényesebb bőrre, sőt csecsemőkénél is; szépi, megpuhítja és illatossá teszi a bőrt. Egy kísérlet és ön a jövőben kizárólag ezen szappant fogja használni. **Darabja 1 kor.**

FODORMENTA-LYSOFORM

erősen antiseptikus hatású szájviz. Szájbűzt rögtön és nyomtalanul eltüntet és a fogakat konzerválja. Használandó továbbá orvosi utasítás szerint toroklobnál, gégebántalmaknál és nátha esetén gurgulázásra.

Néhány csepp elegendő egy fél pohár vízre. **Eredeti üvege 1 kor. 80 fillér.**

Az összes lysoformkészítmények kaphatók minden gyógyszerárban, drogériában és ujabban a jobb fűszerkereskedésekben is. Kívánatra bárkinek **ingyen** és bérmentve megküldjük az „**Egészség és fertőtlenítés**“ című érdekes könyvet.

A hol lysoform nem volna kapható, oda közvetlen is küldünk **6 kor. előzetes beküldése** esetén 3 üveg lysoformot, 2 darab szappant és 1 üveg szájvizet.

Dr. Keleti és Murányi vegyészeti gyára, Ujpest 6.
Viszontelárusítóknak óriási kedvezmény!

Bélyegzőt, pecsétnyomót,
zomán cim táblát és mindennemű vésést
olcsón készít
Első Debreczeni Vésnöki Műterem
Batthyány-u. 22. sz.

"M-1-1-7" Papa megengedte! Hisz' valódi JAKOBI-
féle Antinicotin-cigarettafüvek fadóboxban!

Vigyázzon! Csakis a „JACOBI” jelzéssel valódi

Átmeneti felöltők
24 koronától
feljebb kaphatók
Grünfeld Adolf és Társa
Legolcsóbb férfi- és fiu ruha
áruházában
DEBRECZEN, Kistemplom mellett.

Király Áruház

(a vasút közelében.)

Üveg, porcellán, diszme, lakodalmi és névnap ajándékok legolcsóbb bevásárlási forrása
Hunyadi-utca 18 sz. alatt.

Van szerencsém a nagyérdemű hölgyközönség b. tudomására hozni, hogy **Hatvan-utca 16 szám** (Dr. Hütter-ház) modern igényeknek megfelelő

elsőrendű divattermet nyitottam.

Becsés pártfogást kérve

Weisz József
angol női szabó.

Uri öltönyöket

bel- és külföldi szövetekből készít a legutolsó divat szerint

HUBAY GYÖRGY

uri szabó

DEBRECZEN, Batthyány-utca 15. sz.

EREDETI SINGER
„66”
a 20. század varrógépe.

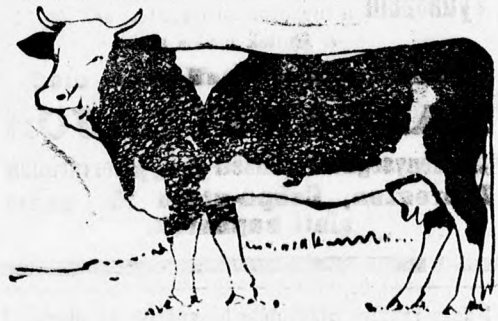
Czabris cégünk üzletében vagy azok ügynökei utján vásároljunk.
Singer Co. varrógép részvénytársaság
Debreczen, Placz-u. 79.

Egy a fehérneműtöméshez való utasítást tartalmazó füzet bárkinek ingyen kiadatik.

Simonffy- utca 55.	Ruhafestő.	Szőchényi utca 6.
GÖZDÖSÖ.	Wacha Róbert Debreczen. Telefon 840. Telefon 840. Videki megköresések és megbízások a főzletbe: Simonffy-u. 55. sz. intézendők.	Ágytoll- tisztító.
Varga- utca 35.	Vegy-tisztító.	Verbőczy- utca 14.

Üszöket adunk

tenyésztés céljából kiscgazdáknak, gazdaságoknak és uradalmaknak. A tarka fajúszók és tehének jelenlegi értékét a tenyésztő készpénzzel, vagy 2 év után is fizetheti.

Neuschlosz Testvérek

Eötvös-utca 2. sz. Szatmár. (A régi Koronával szemben.)
Irodai telefon szám 16. — Gazdasági telefon szám 155.

Telefon 632.

Alapított 1893. évben.

Telefon 632.

Halmágyi

női és leány felöltők legnagyobb áruházában

:-: Piacz-utca, a Főpostával szemben :-:

Megérkeztek

az őszi és téli idény újdonságai. Női felöltők, Costümök, Pongyolák, Blousok, aljak és alsó szoknyákban **eredeti párisi és berlini modellek.**

Szolid, olcsó árak.

Előzékeny, pontos kiszolgálás.

ARROBA WINE COMPANY

Wien.

Egyenes behozatal!

Első bevásárlási forrás!

Ajánl a tisztaság és valódiságért jótállás mellett igen finom, ó, rég raktározott spanyol és portugáliai

beteg és pocsenyeborokat

Malaga, Madeira, Sherry, Port, Marsala, Sacrimae-Christi, Vermouth és Cognac — Eladás 1/1 és 1/2 üvegekben eredeti árakon. — Poharankénti kimérés Debreczenben: Ifj. Weichinger Károly Hungária kávéházában.